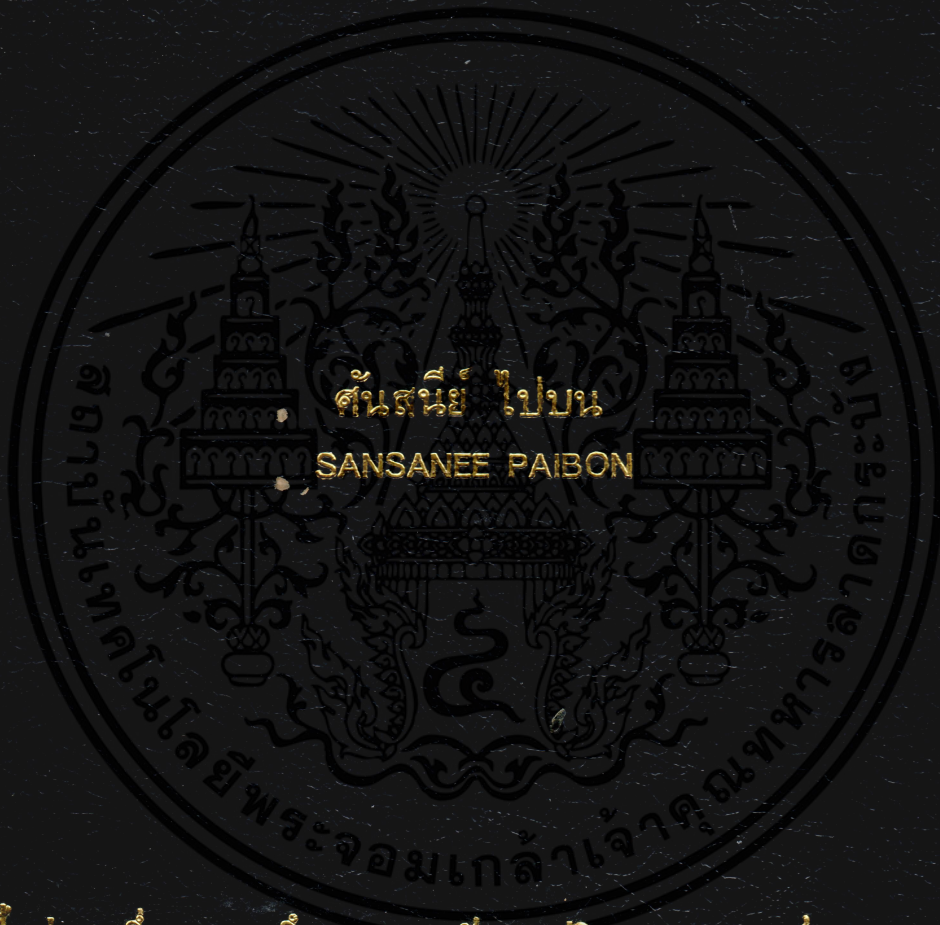

สถาปนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

LEARNING AND TEACHING ON STUDENT CENTERED
IN COLLEGES OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

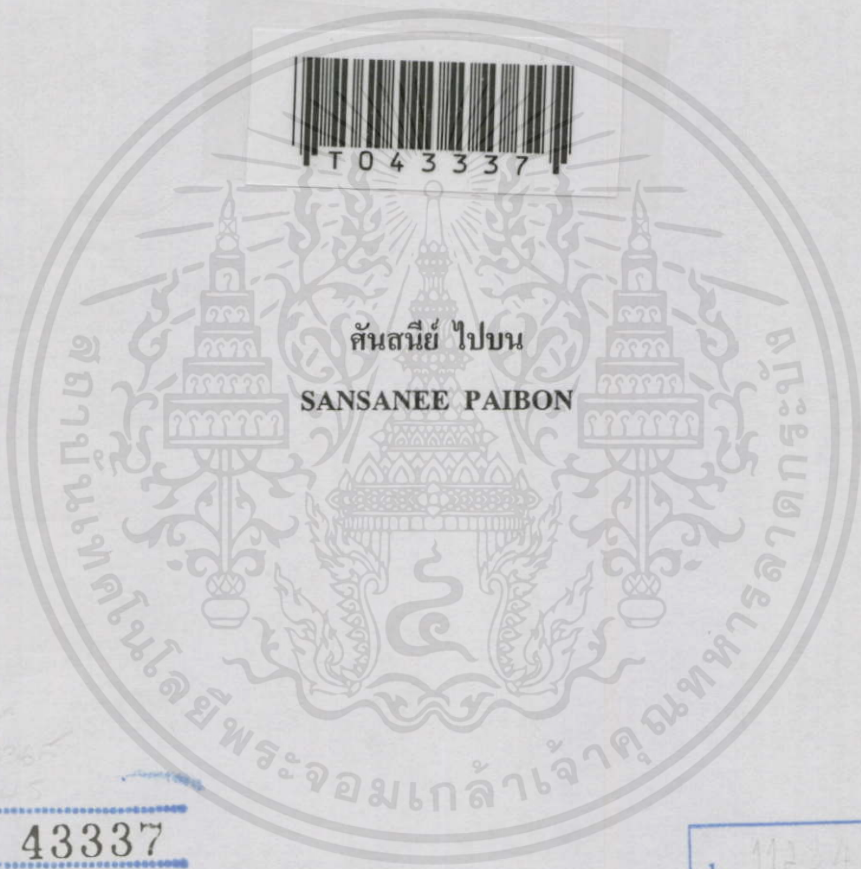
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-769-8

สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

LEARNING AND TEACHING ON STUDENT CENTERED
IN COLLEGES OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 43337
วัน, เดือน, ปี 29 ส.ค. 2545

.b. 1123452X
.i. 1234534

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์โดยทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-769-8

**LEARNING AND TEACHING ON STUDENT CENTERED
IN COLLEGES OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาเอกสารนี้อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2002

ISBN 974-648-769-8

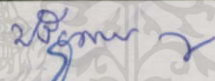

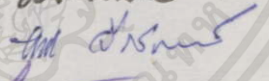
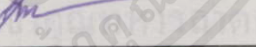
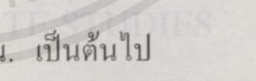
COPYRIGHT 2002 ใช้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
เทคโนโลยี
LEARNING AND TEACHING ON STUDENT CENTERED IN COLLEGES
OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY

ชื่อนักศึกษา นางสาวศันสนีย์ ไปบน
รหัสประจำตัว 42064131
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	
ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ดร.มาลัย	จิรวุฒนเกษตร	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 22 เมษายน 2545 เวลา 12.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย ขอสงวนสิทธิ์ในการใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกและต้องอัปเดต
วันที่.....เดือน.....ปี.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
นักศึกษา	นางสาวศันสนีย์ ไปปน
รหัสประจำตัว	42064131
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทของสถานศึกษา ใน 2 ด้าน คือ ด้าน บทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี รวมจำนวน 158 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใช้ t -test วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบทบาทผู้เรียน ด้านบทบาทผู้สอน และในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม และด้านบทบาทผู้เรียน แตกต่างกัน ส่วนด้านบทบาทผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาที่สอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งในภาพรวม ด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน ไม่แตกต่างกัน การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดคือ ข้อมูลที่ได้อาจมีข้อผิดพลาดได้ เนื่องจากข้อจำกัดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในประเภทสถานศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม และด้านบทบาทผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านบทบาทผู้เรียน แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Learning and Teaching on Student Centered in Colleges of Agriculture and Technology
Student	Miss Sansanee Paibon
Student ID.	42064131
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Preeyaporn Wonganutrohd
Thesis Co - advisor	Dr. Phadungchai Phoophat

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compared the performance about learning and teaching on student centered of teachers in colleges of Agriculture and Technology classify by working experiences, teaching subjects and type of colleges in 2 aspects ; student roles and teacher roles. The samples were 158 teachers of 5 colleges in central region; Bangpoo Agricultural Engineering Training Center, Petchaburi College of Agriculture and Technology, Ratchaburi College of Agriculture and Technology, Kanchanaburi College of Agriculture and Technology, and Suphanburi College of Agriculture and Technology by stratified random sampling.

The research instrument was a constructed questionnaire. The statistics for data analysis were percentage, mean, Standard Deviation and t-test. The data was analyzed by SPSS for Windows. The results were following

1. Learning and teaching on student centered of teachers in 5 colleges of Agriculture and Technology in central region which included student roles, teacher roles and as a whole were at moderate.

2. Learning and teaching on student centered of teacher who had different working experiences were significant differences in student roles and as a whole, but teacher roles was not significant differences.

3. Learning and teaching student centered of teachers who taught in different subjects were not significant differences in student roles, teacher roles and as a whole.

4. Learning and teaching on student centered of teachers who worked in different type of colleges were not significant differences in teacher roles and as a whole, but significant difference in student roles.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามการดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็นอื่น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความเมตตา ห่วงใยและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นความประทับใจแก่ศิษย์เป็นอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจทาน แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบถาม และขอบพระคุณ ผู้อำนวยการของวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ที่ให้ความสะดวกในการแจกแบบสอบถาม ขอบคุณคณาจารย์วิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และบุคคลอื่นที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่คอยให้การสนับสนุน คอยช่วยเหลือ ในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบให้แก่บิดา มารดา ที่สนับสนุนทุนในการศึกษา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ให้การสนับสนุนทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ศันสนีย์ ไปบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้การวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม.....	8
2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	12
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
5.1 สรุปผลการวิจัย	66
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	69
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อประกอบการวิจัย.....	85
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	91
ประวัติผู้เขียน.....	110

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่.....	14
2.2 เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่.....	15
2.3 แสดงลักษณะการประเมินตามสภาพจริง.....	33
2.4 แสดงคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา กรมอาชีวศึกษา พร้อมพฤติกรรมบ่งชี้.....	37
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์สังกัดกองวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง 5 สถานศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา.....	44
3.2 แสดงจำนวนและคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน จำแนกตามวิทยาลัย.....	46
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปและคำร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง.....	50
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติและลำดับที่ในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง	51
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติและลำดับที่ในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง.....	52
4.5 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน.....	53
4.6 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาท ผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	54
4.7 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาท ผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน.....	57
4.9 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน.....	58
4.10 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน.....	59
4.11 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	60
4.12 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	61
4.13 แสดงการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา.....	62
4.14 แสดงค่าความถี่ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง.....	64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.5	สาระทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษา มุ่งสู่แนวการจัดการศึกษาที่ “เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”.....	13
-----	--	----

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นกิจกรรมในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านอารมณ์ สติ ปัญญา และจิตใจ ซึ่งมีการศึกษามาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ผู้เรียนสำเร็จออกไป สามารถประกอบอาชีพ และเลี้ยงตัวเองได้ แต่ขณะนี้สถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน กระแสต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ กระแสเหล่านี้ส่งผลให้ความเป็นอยู่ การเมืองรวมไปถึงการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ของสังคมโลก

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนได้ Carl R. Rogers (อ้างใน วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์, 2539 : 4) เป็นผู้คิดค้น และใช้คำว่า “เด็กเป็นศูนย์กลาง” (Child-Centred) เป็นครั้งแรก ต่อมาเมื่อนักการศึกษาไทยได้นำมาใช้ จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อ เพื่อให้เข้าใจความหมายชัดเจนขึ้นและตรงตามชื่อเรียก เช่น “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” หรือ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” ซึ่งมีความหมายคงเดิมและตรงกันว่า เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และภาษาอังกฤษก็ใช้แตกต่างกันไป เช่น “Student Centered” หรือ “Learner Centered” สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอให้คำว่า “การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ซึ่งวิธีการนี้ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมเต็มที่ต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการเชื่อถือไว้วางใจ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางที่จะผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน โดยส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้เขาได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งตามความคิดของ กษมา วรวรรณ ณ อุทยา (อ้างใน ชาตรี ตำราญ, 2542 : 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ต้องเริ่มที่ความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนเป็นหลัก หรือสอนในสิ่งที่เด็กอยากรู้ ไม่ใช่สอนในสิ่งที่ครูอยากสอน จัดกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง ให้เด็กได้เรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มีสาระซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 21) ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่ง ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักที่จัดการศึกษาและฝึกอบรมทักษะอาชีพ เพื่อ ประกอบอาชีพอิสระและเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนสนอง ความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 9) ดังนั้น กรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการสร้างทักษะวิชาชีพให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ และความถนัดตามสภาพจริง มีความยืดหยุ่นทั้งรูปแบบและเนื้อหา สนองความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่นและผู้เรียน พร้อม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนั้น สิ่งสำคัญที่กรมอาชีว- ศึกษาต้องดำเนินการ คือ ต้องพัฒนาเทคนิควิธีสอนของครู พัฒนาวิชาชีพ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์จริง (คณะกรรมการการปฏิรูปการ เรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 36)

จากความสำคัญของแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทาง การปฏิรูปของกระทรวงศึกษาธิการ และสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายให้ สถานศึกษา ในสังกัด ปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนจากวิธีการสอนแบบเดิม ให้จัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติจริง ประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่ หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนสอดคล้องและสนองตอบ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) ที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 2) ดังนั้นกรมอาชีว- ศึกษา ได้จัดอบรมอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่น แนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ การจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินตามสภาพจริง การวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น เพื่อให้ครู

อาจารย์ในสังกัด ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ และความสำคัญของผู้เรียน สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียน ตลอดจนวิธีการประเมิน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ

จากการปฏิรูปการศึกษา ทำให้บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนต้องเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียน จึงทำให้ผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้สอน คนหนึ่งในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ว่าเป็นไปตามหลักการหรือไม่ และ ปฏิบัติอยู่ในระดับใด เพราะเหตุใด เพื่อนำข้อมูลและข้อเสนอแนะ ที่ได้ ไปวางแผนปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ของ อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทของสถานศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน
2. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาที่สอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน
3. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในประเภทสถานศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้วงเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์การค้า
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ไม่ว่ากรณีใดๆทางอื่น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ของอาจารย์ในในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน
5 แห่ง และเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอน ของอาจารย์ โดยแยกตาม ประสบการณ์ใน

การสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทสถานศึกษา โดย ยึดกรอบแนวคิดของ คณะอนุกรรมการ ปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 29) โดยมุ่งศึกษาที่ตัวบ่งชี้การ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้ ได้แก่ 1) ศูนย์ฝึกอบรม วิศวกรรมเกษตรบางพูน 2)วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี 3) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ราชบุรี 4) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และ 5) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สุพรรณบุรี โดยมุ่งศึกษาด้านบทบาทของผู้เรียน และบทบาทผู้สอน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร ได้แก่

อาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 5 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน จำนวน 49 คน วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีเพชรบุรี จำนวน 65 คน รวมทั้งสิ้น 274 คน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จำนวน 65 คน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จำนวน 43 คน และวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีสุพรรณบุรี จำนวน 42 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง 5 แห่ง จำนวน 162 คน โดยการ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของ Robert V. Krejcie และ Earyle W. Morgan. (อ้างใน รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535 : 80-81) ในการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้หมวดวิชาที่สอน เป็นระดับชั้น คือ หมวดวิชาพื้นฐานและ หมวดวิชาชีพ

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาคือ

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

1) ประสิทธิภาพในการสอน จำแนกเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- น้อยกว่า 10 ปี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
- 10 ปีขึ้นไป

2) หมวดวิชาที่สอน จำแนกเป็น

- หมวดวิชาพื้นฐาน
- หมวดวิชาชีพ

3) ประเภทสถานศึกษา จำแนกเป็น

- สถานศึกษานำร่องเรื่องการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
- สถานศึกษาทั่วไป

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) บทบาทผู้เรียน
- 2) บทบาทผู้สอน

1.5.3 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 5 แห่ง เท่านั้น ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นิยามคำศัพท์ดังนี้คือ

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วยตนเอง และการให้นำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดตัวบ่งชี้ไว้ 2 ตัว ดังนี้

1.1 บทบาทผู้เรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียน ได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ได้ทำกิจกรรมและเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนจากวิทยากรท้องถิ่น และได้ปฏิบัติจริง ได้สรุปขั้นตอนในการทำงาน สรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง และนำเสนอผลงานของตนเอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน วิจารณ์ผลงานของเพื่อน มีโอกาสฝึกประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง

1.2 บทบาทผู้สอน หมายถึง หน้าที่ของครูผู้สอน ที่ต้องปฏิบัติในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งประกอบด้วย มีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา กำหนดขอบข่าย และวิธีการสอน จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อที่สอดคล้องกับบทเรียน และ วิธีการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อ ร่วมวางแผนการประเมิน ผล ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ฝึกฝนกิจกรรมรายท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล โดยที่ผู้สอนนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2. สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ระดับปฏิบัติของอาจารย์ ในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. อาจารย์ หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่สอน หรือฝึกอบรม ในวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง

4. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่รับราชการ โดยนับตั้งแต่ปีที่บรรจุถึง ปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

4.1 ประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 10 ปี

4.2 ประสบการณ์ในการสอน 10 ปี ขึ้นไป

5. หมวดวิชาที่สอน หมายถึง ลักษณะวิชาหรือ กลุ่มวิชาที่อาจารย์ปฏิบัติการสอน โดย แบ่งออกเป็น 2 หมวดวิชา ดังนี้

5.1 หมวดวิชาพื้นฐาน หมายถึง กลุ่มวิชาพื้นฐานประกอบไปด้วย กลุ่มวิชาภาษา ได้ แก่ภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิชา คณิตศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลานามัย ได้แก่ วิชาสุขศึกษา และวิชาพลศึกษา

5.2 หมวดวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มวิชาชีพ ประกอบด้วยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ วิชาชีพพื้นฐาน ประกอบด้วยกลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ และ กลุ่มวิชาขับเคลื่อนยานพาหนะ วิชาชีพ เฉพาะ ประกอบด้วย กลุ่มวิชาพืชศาสตร์ กลุ่มวิชาสัตวศาสตร์ และกลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร วิชาชีพเลือก ประกอบด้วย กลุ่มวิชาโครงการผลิตและแปรรูปทางพืชศาสตร์ กลุ่มวิชาโครงการ ผลิตและแปรรูปทางสัตวศาสตร์ และกลุ่มวิชาโครงการผลิตและแปรรูปทางอุตสาหกรรมเกษตร

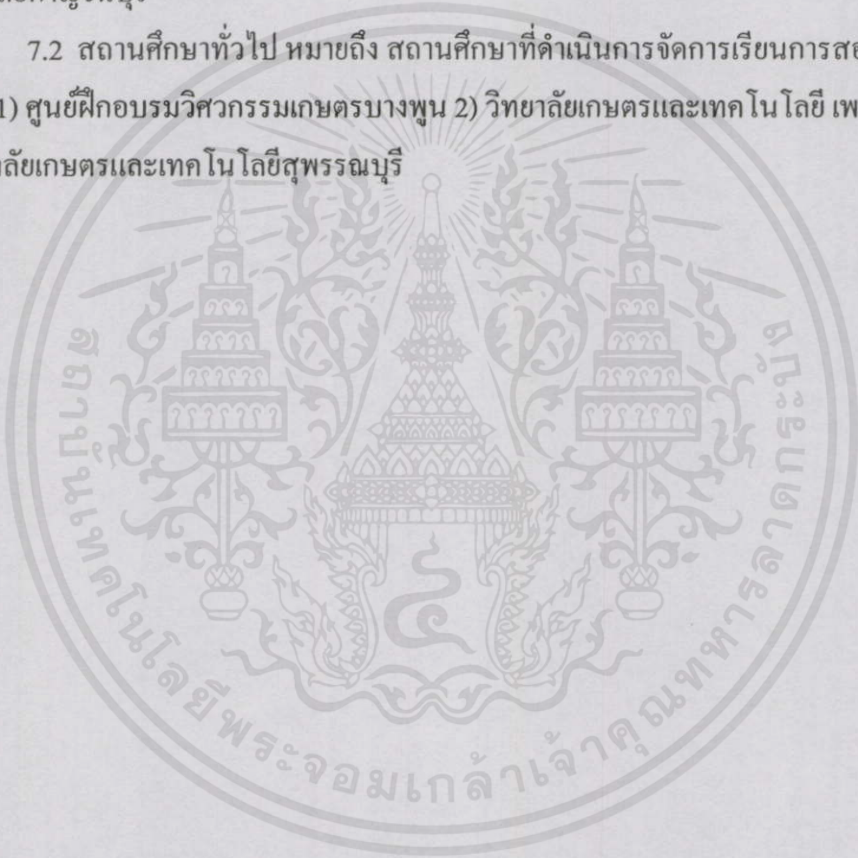
6. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หมายถึง สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออื่น ที่ เปิดสอนประเภทวิชาเกษตรกรรม และประเภทวิชาอื่น ตามความพร้อมและศักยภาพของแต่ละ สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาด้านเกษตรกรรม ซึ่งในที่นี้ ประกอบด้วย 5 สถานศึกษา ดังนี้ ศูนย์ฝึกอบรมวิศกรรมเกษตรบางพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

เพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

7. ประเภทสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สถานศึกษานำร่อง และสถานศึกษาทั่วไป

7.1 สถานศึกษานำร่อง หมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกจากกรมอาชีวศึกษาให้ดำเนินการเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี และ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

7.2 สถานศึกษาทั่วไป หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ตามปกติ ได้แก่ 1) ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน 2) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพชรบุรี และ 3) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา และค้นคว้า จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในส่วนที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา

- 2.1 การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม
- 2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2.1 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2.2 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2.3 หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2.4 ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - บทบาทผู้เรียน
 - บทบาทผู้สอน
 - 2.2.5 แนวทางดำเนินการ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 2-4) ได้ระบุว่า สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษา ฝึกอบรม และส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรม และด้านอื่น ๆ ตามความพร้อม และศักยภาพของสถานศึกษา
2. จัดการศึกษาฝึกอบรมตามหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ
3. วิจัยและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ
4. ฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรม
5. ให้บริการแก่เกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
6. รับงานการค้าที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

7. ดำเนินการร่วมกับภาครัฐ และเอกชน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และประกอบอาชีพของนักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้าอบรมรับการฝึกอบรม
8. จัดการสถานศึกษาและงานฟาร์มในเชิงธุรกิจ

การแบ่งหน่วยงาน

ให้สถานศึกษาแบ่งหน่วยงานออกเป็นฝ่าย ดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายจัดการศึกษา
 2. ฝ่ายบริการการศึกษา
 3. ฝ่ายแผนงานการศึกษา
 4. ฝ่ายธุรกิจศึกษา
 1. ฝ่ายจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น งานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 งานทะเบียน
 - 1.2 งานหลักสูตรการสอนและประเมินผล
 - 1.3 งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 1.4 งานแนะแนวการศึกษา
 - 1.5 งานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
 - 1.6 งานฝึกอบรมและบริการวิชาชีพ
 - 1.7 คณะวิชา
 2. ฝ่ายบริการการศึกษา แบ่งออกเป็นงาน และศูนย์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 งานสารบรรณ
 - 2.2 งานพัฒนาบุคลากร
 - 2.3 งานการเงิน
 - 2.4 งานการบัญชี
 - 2.5 งานพัสดุ
 - 2.6 งานอาคารสถานที่
 - 2.7 งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก
 - 2.8 ศูนย์วิทยบริการ
 3. ฝ่ายแผนงานการศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 3.1 งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
 - 3.2 ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ
 - 3.3 งานวิจัยและพัฒนา
 - 3.4 งานประสานสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งไปไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้อัปเปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.5 งานคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษา
- 3.6 งานผลิตผลการศึกษาและกิจกรรมสหกรณ์
- 4. ฝ่ายธุรกิจศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 4.1 งานวิสาหกิจสัมพันธ์
 - 4.2 งานบริการและซ่อมบำรุงเครื่องทุ่นแรงฟาร์ม
 - 4.3 งานฟาร์ม
 - 4.4 งานโรงงาน
 - 4.5 งานธุรกิจ

หน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยบริหารสถานศึกษา ช่วยปกครองบังคับบัญชาให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ประเมินผลงาน พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร ในสถานศึกษา ช่วยปกครองอบรมนักเรียน นักศึกษา หรือเข้ารับการฝึกอบรม ของสถานศึกษาและรับผิดชอบงานตามฝ่ายที่ได้รับมอบหมายดังนี้

1. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายจัดการศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม ให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร และตามวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรม โดยควบคุมดูแล งานทะเบียน งานหลักสูตรการสอนและประเมินผล งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร งานแนะแนวการศึกษา งานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม งานฝึกอบรมและบริการวิชาชีพ คณะวิชาต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริการการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้บริการ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควบคุมดูแล งานสารบรรณ งานพัฒนาบุคลากร งานการเงิน งานการบัญชี งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ศูนย์วิทยบริการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายแผนงานการศึกษา มีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการประสาน วางแผน ดำเนินงานตามแผน และติดตามการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยควบคุมดูแล งานวางแผนการศึกษา และงบประมาณ ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ งานวิจัยและพัฒนา งานประสานสัมพันธ์ งานคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษา งานผลิตผลการศึกษา และกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

เอกสารนี้เป็นที่ 4. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายธุรกิจศึกษา มีหน้าที่ และความรับผิดชอบ ในฐานะผู้จัดการดำเนินงานเชิงธุรกิจ ตามศักยภาพของสถานศึกษา และปัจจัยแวดล้อม ภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ในการวิเคราะห์แผนงาน

โครงการ กำหนดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ จัดการเกี่ยวกับปัจจัยในกระบวนการผลิตและจำหน่ายภายในฝ่าย และควบคุมกำกับดูแล งานวิสาหกิจสัมพันธ์ งานบริการและซ่อมบำรุงเครื่องทุ่นแรงฟาร์ม งานฟาร์ม งานโรงงาน งานธุรกิจและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 24) มีดังนี้

1. ทำแผนการสอนหรือโครงการสอนและบันทึกการสอน
2. ทำการสอน วัตถุประสงค์และประเมินผลและอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร และความต้องการของตลาดแรงงาน
3. รับผิดชอบปกครองดูแลความประพฤติ การรักษาวินัย และสุขภาพ และดูแลการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน นักศึกษา
4. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการและประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
5. จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสอน และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง
6. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษา
7. ให้คำแนะนำ และแนะแนวการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาหรือผู้ปกครอง
8. ให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา และชุมชนในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ
9. วิจัยและปรับปรุงการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และวิทยาการใหม่
10. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
11. รายงานผลการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่า หน้าที่ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละฝ่าย และครูอาจารย์ จะแตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตาม งานที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย นั้น ส่งผลถึงปัจจัยที่จะนำมาพัฒนาบุคลากร และส่งผลไปที่ตัวผู้เรียน ฝ่ายจัดการศึกษา มีหน้าที่ฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร ฝ่ายบริการการศึกษา มีหน้าที่บริการ เอื้ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ได้สะดวก รวมไปถึงสวัสดิการ ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ ฝ่ายแผนงานการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงาน วางแผน ติดตาม ให้ดำเนินตามแผน ตลอดจนงบประมาณ ที่จะเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่เอื้ออำนวยให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้ ใช้จ่ายในสถานศึกษา และฝ่ายธุรกิจศึกษา เปรียบเสมือนเป็นฝ่ายที่ต้องทำรายได้ให้กับสถานศึกษา มีภารกิจสำคัญทั้งสาม อย่างนี้ หากมองที่คิดเบี่ยงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกกรณีการนำไปใช้ ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ทุกฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อผลิตนักเรียนนักศึกษาให้ ออกมาอย่างมีคุณภาพ ถึงแม้จะทำหน้าที่แตกต่างกันไป

การจัดการเรียนการสอน ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่อ
 อย่างเป็นทางการอื่น สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม ประกอบไปด้วยหลักสูตร 2 ระดับ คือ

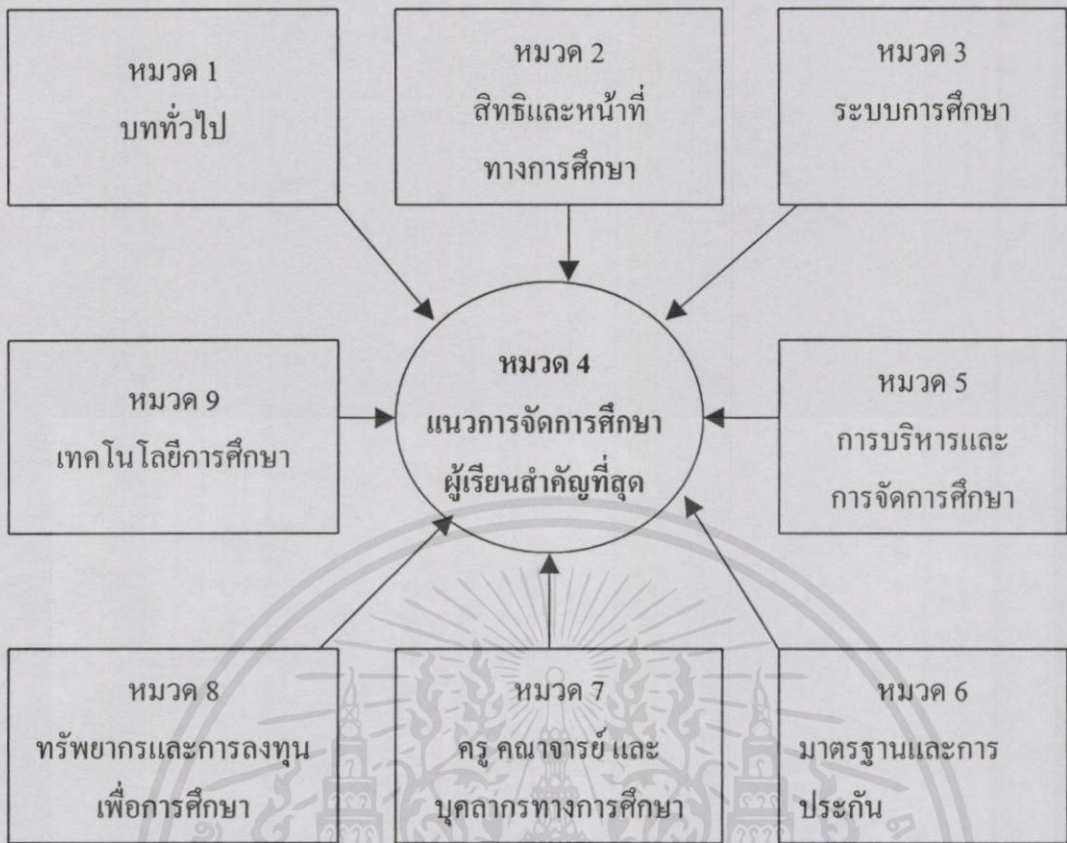
1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541)
 ประเภทวิชาเกษตรกรรม มีเพียงสาขาเดียว คือ สาขาวิชาเกษตรและเทคโนโลยี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 แบ่งการเรียนการ
 สอนออกเป็น สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์
 สาขาวิชาการประมง สาขาวิชาสัตวรักษ์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีภูมิทัศน์ สาขาวิชา
 เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม สาขาวิชาธุรกิจเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว สาขาวิชา
 อุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งแต่ละสถานศึกษา สามารถเลือกสาขาที่จะเปิด
 สอนได้ ตามศักยภาพและความพร้อมของตนเอง

2.2 การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.1 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม
 2542 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด โดย
 เฉพาะ หมวด 4 แนวจัดการศึกษา เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการ
 ศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งประ โยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 สาระทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษา มุ่งสู่แนวการจัดการศึกษาที่ “เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

ซึ่งกล่าวสรุปได้ดังนี้คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 20)

- มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
- ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
- ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมเต็มที่ต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการดูแลที่เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาระงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เชื่อถือได้ไว้วางใจ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางที่จะผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน โดยไม่วางกรอบตายตัว หักห้ามมิให้คิดเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้เขาได้พัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบเดิมทั่วไป ดังนี้ (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2539 : 5)

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่

ประเด็น	การเรียนรู้แบบเดิม	การเรียนรู้แบบใหม่
1. หน่วยการเรียนรู้	คนเดียว	กลุ่ม / เดี่ยว
2. จุดเน้น	เนื้อหา	เนื้อหา / กระบวนการ
3. การพัฒนาประสบการณ์	สติปัญญา	ร่างกาย อารมณ์ ปัญญา สังคม/ รู้จักตนเอง ค่านิยม ความเชื่อ
4. บทบาทผู้เรียน	ฟัง จด จำ สอบ ลืม	มีส่วนร่วม ปฏิสัมพันธ์ ค้นคว้า สรุปด้วยตนเอง กระตือรือร้น
5. บทบาทครู	สอน บอก บรรยาย สั่ง ประเมิน	อำนวยความสะดวก เป็นแหล่ง ความรู้ สนับสนุน กระตุ้น
6. การสื่อสาร	ทางเดียว	สองทาง
7. บรรยากาศ	เป็นทางการ ปิดกั้น ย่ำसान ภาพครู นักเรียน	ไม่เป็นทางการ ผ่อนคลาย สนุก ไม่ย่ำसानภาพ
8. วัธีการเรียนรู้	ครูตั้งโจทย์ คำถามที่ดีที่สุด	หาทางกระตุ้น สนับสนุนกลุ่ม ให้คิดคำถามที่ลึกซึ้งและหาทาง ตอบคำถามนั้น
9. ผู้รับผิดชอบต่อผลการเรียน	ครู	ผู้เรียนและครู
10. ผู้ได้รับการตอบสนองความต้องการ	ครู	ผู้เรียน
11. การถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่การทำงาน/ชีวิตจริง	น้อยและไม่แน่นอน	มาก
12. การประเมิน	เนื้อหา	ผลงานและกระบวนการ

ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง (2542 : 2) พยายามจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ว่าเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้ความรู้ที่เกิดขึ้น มีความหมายต่อผู้เรียน และยังกล่าวอีกว่า การสอนในความหมายนี้จะมิผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้

ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ หมายถึง ผู้เรียนจะเป็น คนเก่ง คนดี รวมทั้งให้ผู้เรียนและคนรอบตัวมี ความสุข อันจะมีผลต่อการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศชาติด้วยการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบการเรียนรู้อย่างเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่

รายการ	การเรียนแบบเดิม	การเรียนแบบใหม่
บรรยากาศ	อับเฉา	ความแจ่มใส มีชีวิตชีวา
ผู้เรียน	เป็นผู้รับ	เป็นผู้ร่วมเรียนและได้เรียนรู้ร่วมกัน
การเรียน	ในห้องเรียน	แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
กิจกรรม	เฉื่อยชา ซ้ำซาก	หลากหลาย
สื่อ	ประกอบการบรรยาย	เครื่องมือการเรียนรู้
ความสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน	ปฏิบัติ	กัลยาณมิตร
การสอน	ที่มีผลต่อสถานะของนักเรียน	เราให้เกิดการใฝ่รู้และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.2.2 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม การฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วยตนเอง และการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ (วัฒนาพร ระบุว่าทุกข์, 2539 : 11)

อารมณ์ มีชัย (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 104) ได้ให้ความหมาย การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การที่ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ ความรู้รอบตัว ความชำนาญ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน มาร่วมทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีโอกาสได้คิด พิจารณาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีครู เป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ

สถาบันปฏิรูปแห่งชาติเพื่อการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 8) ได้แยกความหมายของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออก เป็น 2 ด้าน คือ

1. ความหมายด้านผู้เรียน คือกระบวนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนมีส่วนร่วมเน้นการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด มีอิสระในการเรียนรู้ ตามความถนัด และความสนใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตได้

2. ความหมายด้านผู้จัด คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ การเคารพในศักดิ์ศรี สิทธิของผู้เรียน โดยมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 19) ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ว่า หมายถึง การกำหนดจุดหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผล ที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

2.2.3 หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครู คือผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก และจะเริ่มดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียน ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ ปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับ “สิ่งที่สอน(เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)”

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จ หากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียน การสอน ผู้เรียนจะได้รับการความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถาม และคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ทำทาบ และความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการ กับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ครูคือผู้อำนวยการความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริง ของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความเต็มใจของครูที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะ ให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็ความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระ ที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ไ้

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความ มั่นใจในตนเองและควบคุมตนเองได้มากขึ้น สามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษาคือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน พร้อม กันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียนหลายด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ความรู้สึก จะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

อลิสรา ชูชาติ (อ้างใน อรทัย มูลคำ. 2543 : 18) ได้ชี้ให้เห็นลักษณะสำคัญของการ เรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะคล้าย ๆ กัน ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นแหล่งของการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด เพราะประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ที่ สังสมมาจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้

2. การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ เข้ากับ สถาน การณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นบทบาทที่เหมาะสม

3. ไม่มีการบังคับให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถระบุความต้องการในการเรียนรู้ของ ตนได้วิธีการเรียนรู้นั้นจะต้องมีการเคารพ และให้ความสำคัญซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียน

4. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้จะต้องเป็นไปใน ลักษณะของการกระทำกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ ภายใต้บรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกคนได้มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมทุกรูปแบบ ทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การกำหนดเนื้อหา การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่เข้ามาร่วมใน กิจกรรมที่ถูกกำหนดหรือถูกวางแผนไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้รวมถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย เพื่อการประเมินที่ถูกต้อง ต่อเนื่อง และเพื่อการปรับปรุงการวางแผนการเรียนการสอน ในโอกาส ต่อไป

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งนั้น อีกทั้งยังมีให้ลดไปเรื่อยๆ และต้องวางเงื่อนไขของเอกสารทุกสิ่งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยลงมือปฏิบัติ เพราะถ้าพึ่งแต่เพียงการฟัง อ่าน อภิปราย ไม่เพียงพอแก่การเรียนรู้เท่ากับการได้มีโอกาสได้กระทำด้วยตนเอง

6. พลังที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน การร่วมกันทำงานจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ เรียนรู้ถึงความรู้ ความสามารถและความสนใจ รวมทั้งทักษะของแต่ละคน ทำให้เกิดพลังงานในการทำงานมากยิ่งขึ้น

7. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนได้ดีที่สุด เมื่อไม่มีความกดดัน ไม่ว่าจะในเรื่องเวลา หรือ ทรัพยากรต่าง ๆ ก็ตาม ขอให้พยายามเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ให้จงได้

8. การประสบผลสำเร็จสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจ เมื่อตนประสบผลสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งนำไปสู่ความมั่นใจ และกระตุ้นให้อยากที่จะทำงานต่อไป

เนื่องจากการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้เน้นว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นด้วยของผู้เรียนเอง ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ในด้านสื่อ หรือแหล่งความรู้ รวมไปถึงเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงไม่มีรูปแบบหรือแนวปฏิบัติ วิธีการสอนอย่างเฉพาะเจาะจง นักการศึกษาจึงประยุกต์วิธีสอนที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนประสบความสำเร็จ คือ (ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง. 2542 : 7)

1. การเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม (Group Activity)
2. การเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ (Participatory Learning)

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่มีแนวทางปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจง ทางกรมวิชาการและ Apel and Camozzi (อ้างใน อรรถัย มูลคำ และคณะ. 2543 : 30) จึงได้ศึกษาค้นคว้า และเสนอวิธีการสอน ที่สามารถประยุกต์ให้สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

- เกมการศึกษา	(Educational Game)
- สถานการณ์จำลอง	(Simulation)
- กรณีตัวอย่าง	((Case Study)
- บทบาทสมมติ	(Role – Play)
- แก๊สถานการณ์	(Situation)
- โปรแกรมการสำเร็จรูป	(Programme Instruction)
- ศูนย์การเรียน	(Learning Centre)
- ชุดการสอน	(Instructional Package)
- คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	(Computer Assisted)
- โครงการ	(Project)
- การทดลอง	(Experimentary)
- การถามตอบ	(Question – Answer)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **การทดลอง** ค้นพบเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ **(Experimentary)** การนำไปใช้

- อภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discuss)
- การแก้ปัญหา (Problem – Solving)
- สืบสวนสอบสวน (Inquiry)
- กลุ่มสืบค้นความรู้ (Group Investigation)
- กลุ่มสัมพันธ์ (Group Process)
- การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
- ความคิดรวบยอด (Concept Attainment)
- อริยสัจ 4 (4 Noble Truth Method)
- ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Self Directed Learning)
- ทักษะศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)
- การเรียนรู้จากห้องสมุด (Library Study)
- พัฒนาการระบวนการคิด (Inductive Thinking)
- ปทัสฐานของกลุ่ม (Norminal Group)
- งานวิเคราะห์ภาคสนาม (Force Field Analysis)
- ศิลปสร้างสรรค์ (Creative Arts)
- พิเคราะห์แหล่งข้อมูล (Resources Identification)
- การนำเสนอโดยวีดีโอ (VDO Presentation) และ
- Story line Method

วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2539 : 10) ได้เสนอหลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและ อารมณ์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้น ที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา กิจกรรมที่จัดจึงควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะดังนี้

- ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ เหมาะสม กับวัยและความสนใจของผู้เรียน
- มีประเด็นท้าทายให้ผู้เรียนได้คิด เป็นประเด็นที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหรือลงมือทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมิได้คิดค่าตอบแทน และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว

- ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน เกี่ยวข้องกับชีวิต ประสบการณ์และความเป็นจริงของผู้เรียน

2. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันใน กลุ่มได้พูดคุย ปรีกษา หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น และจะปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

3. ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญ โดยครูผู้สอนพยายามจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพราะการค้นพบความจริงใด ๆ ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนมักจะจดจำได้ดี และมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน รวมทั้งเกิดความคงทนของความรู้

4. เน้นกระบวนการ (Process) ควบคู่กับผลงาน (Product) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน มิใช่มุ่งจะพิจารณาถึงผลงานแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของกระบวนการ

5. เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หรือใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวัน พยายามส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริง และพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความสนใจจากนักการศึกษา หลายท่านพยายามที่จะเสนอรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยง่าย คือ CIPPA Model ซึ่งมีรายละเอียดของรูปแบบดังนี้ (วัฒนาพร ระบุว่าทุกข์. 2539 : 8)

C – Construct หมายถึงการสร้างองค์ความรู้ คือ การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ แปรความ ตีความ สร้างความหมาย สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นข้อความรู้

I – Interaction หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ คือ การให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน แลกเปลี่ยน และเรียนรู้ข้อมูล ความคิด ประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน

P – Participation หมายถึง การมีส่วนร่วม คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ ปัญญา และสังคม ในการเรียนรู้ให้มากที่สุด

P – Process and Product หมายถึงกระบวนการและผลงาน คือการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ และมีผลงานจากการเรียนรู้

A – Application หมายถึงการประยุกต์ คือการให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์หรือใช้ในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ
CIPPA Model นี้ โดยภาพรวมแล้วมีความหมายไปในทำนองเดียวกัน แต่แตกต่างกันใน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ ไปใช้
การใช้คำศัพท์บางตัว ถ้าเปรียบเทียบกับข้อความข้างบน กับข้อความของ ทิศนา เชมณี (อ้างใน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 34)

C – Construct หมายถึง การสร้างหรือค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง

I – Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

P – Physical Participation หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมเคลื่อนไหวทางกายอย่างเหมาะสมกับวัยและความสนใจ

P – Process Learning หมายถึง ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ

A – Application หมายถึง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้

CIPPA Model นอกจากจะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นเครื่องตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ว่า กิจกรรมนั้นเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือไม่ โดยนำเอากิจกรรมในการแผนการสอนมาตรวจสอบตามหลัก CIPPA

ระดับหรือขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีระดับ บทบาทของครูและผู้เรียนมากน้อยต่างกัน ไปด้วย (วัฒนาพร ระบุว่าทุกข้อ. 2539 : 11-12)

- รูปแบบที่ 1 Student- centered Class ครูเตรียมเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อทั้งหมด ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีครูคอยดูแลกำกับและให้คำปรึกษา กิจกรรมในรูปแบบนี้ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือจับคู่

- รูปแบบที่ 2 Learner – Based Teaching ครูกระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลเรื่องที่จะเรียนเอง หรือจัดทำสื่อการเรียนรู้เอง โดยใช้ประสบการณ์ ความรู้และความชำนาญของผู้เรียนเป็นฐาน

- รูปแบบที่ 3 Learner Independence หรือ Self- directed Learning ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียน สามารถศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตัวเอง แล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามต้องการตามความสนใจและศักยภาพของตน โดยอาจศึกษาตามลำพังหรือจับคู่ศึกษากับเพื่อน

2.2.4 ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 3) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขึ้น โดยกำหนดตัวบ่งชี้ของผู้เรียน 9 ข้อ และตัวบ่งชี้ของการสอนของครู 10 ข้อ เป็นเครื่องตรวจสอบว่า เมื่อใดก็ตามที่เกิดการเรียนการสอน หรือการสอน ตัวบ่งชี้เหล่านี้ เมื่อนั้นได้เกิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ดังนี้

ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน (บทบาทผู้เรียน)

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัด และวิธีการของตนเอง
3. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากกลุ่ม

4. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
8. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน
9. ผู้เรียนฝึกประเมินปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่นตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การสอนของครู (บทบาทผู้สอน)

1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า ชูใจ และเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตา ผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน
7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
9. ครูฝึกฝนกิจกรรมรายทศและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 18-19) กล่าวว่า โรงเรียนควรดำเนินการทุกด้านให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ตามบทบาทหน้าที่ดังนี้

บทบาทผู้สอน

ครูผู้สอน เป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 สำคัญของครู จึงประกอบด้วย

1. วางแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบ และจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากผู้ออกความรู้ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ แนะนำ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้
3. ช่วยพัฒนาผู้เรียน เติมเต็มความรู้ของผู้เรียนให้สมบูรณ์
4. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข ให้ความรัก ความมั่นคง อิศรภาพ การยอมรับ ให้ข้อมูลย้อนกลับ

5. จัดทรัพยากรการเรียนรู้และสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้
6. รู้จักและเข้าใจผู้เรียน
7. มีความรู้ลึกซึ้งในสิ่งที่สอน
8. มียุทธศาสตร์การสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
9. รักการสอน
10. ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้
11. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
12. พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
13. ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีทั้งทางด้านความประพฤติและการเรียนรู้

บทบาทผู้เรียน ประกอบด้วย

1. เปลี่ยนพฤติกรรมเรียนจากผู้รับเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
3. ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ตั้งเป้าหมายและวางแผนการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ
5. รู้วิธีการเรียนรู้ สามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อมีความจำเป็น
6. เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น
7. มีการประเมินตนเอง และพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

ชนาธิป พรกุล (อ้างใน วารสารวิชาการ. 2544 : 6) ได้กล่าวว่า เมื่อการจัดการเรียนให้ความสำคัญกับผู้เรียน บทบาทหน้าที่ของครูและผู้เรียนจึงเปลี่ยนไปดังนี้

ผู้สอน มีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียน โดย ก่อนสอน ทำการวางแผน เตรียมการ เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ ขณะสอน ทำหน้าที่ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) จัดการ แนะนำ สังเกต ช่วยเหลือ เสริมแรง และให้ข้อมูลย้อนกลับ หลังสอน ทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการสอนต่อไป หรือตัดสินคุณภาพของผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา

ผู้เรียน มีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน วางแผนการเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียน ศึกษาค้นคว้า และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

Rogers and Freiberg (1994) กล่าวว่า ผู้สอนต้องมีความมั่นคงพอสำหรับตนเอง และในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องมองมนุษย์หรือผู้เรียนน่าเชื่อถือ (Trustworthy Organism) แล้วจึงสามารถใช้วิธีการเหล่านี้ได้

1. ผู้นำ/ผู้สอน เป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (Facilitator) เมื่อผู้นำ เอื้อผู้อื่น ก็จะได้รับการเอื้อตอบ มีการตัดสินใจร่วมกัน มีการรับผิดชอบร่วมกัน สำหรับกระบวนการเรียนรู้ ไม่โดดเดี่ยว สนับสนุนซึ่งกันและกัน ที่จะแสดงหาบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนแต่ละบุคคล

2. ผู้สอนที่เป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ ต้องร่วมมือกับผู้อื่นรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้บุคคลที่ร่วมมือกัน ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และทั้งกลุ่มต้องร่วมมือกันทุกขั้นตอน

3. ผู้อำนวยการเรียนรู้ อาจจะให้ความรู้และประสบการณ์จากตนเอง แนะนำหนังสือ สื่อหรือประสบการณ์ในชุมชน และส่งเสริมให้ผู้เรียนหาแหล่งความรู้เพิ่มเติม

4. ผู้เรียนจะพัฒนาแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือร่วมกับผู้อื่น

5. มุ่งการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง หลักสูตรจะจบลงเมื่อผู้เรียนมีความก้าวหน้า ชัดเจนในการเรียนรู้ วิธีการที่จะเรียนรู้ สิ่งที่คุณต้องการ

6. ผู้เรียนจะบรรลุจุดหมายของตนด้วยการมีวินัยในตนเอง ผู้เรียนต้องระลึกและยอมรับว่า วินัยเป็นความรับผิดชอบของตน ต้องมาจากภายในตนเอง

7. ผู้เรียนต้องประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

8. การเรียนรู้ต้องริเริ่มด้วยตนเองและทุกด้านในตน (ทั้งความรู้สึก ความต้องการและปัญญา) และนำไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้

นอกจากผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (Facilitator) แล้ว ยังอาจปรับบทบาทเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่าง และเป็นผู้แนะนำ (Canfield and Siccone, 1995) หรือบทบาทอื่นดังนี้

บทบาทผู้นำ (Leader)

ผู้นำต้องพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบตนเอง ให้ตระหนักว่า ตนเป็นแหล่งประสบการณ์ของตน ต้องรู้จักตน ยอมรับตน มีวินัยในตน และจัดการตนเอง (Self-Direction) ผู้สอนจึงต้องมีลักษณะเป็นผู้นำในชั้นเรียน ตั้งแต่ ริเริ่ม ไม่ใช่เลียนแบบ สร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้อำนาจผู้เรียน ไม่ใช่ควบคุม สร้างสรรค์สิ่งที่เป็นไปได้หลากหลายไม่จำกัด ทางเลือก ปฏิบัติงานในลักษณะบูรณาการ เตรียมได้ตอบ สถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตไม่ใช่ได้ตอบสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว ทำสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งคำถามเสมอ ไม่ใช่บอกวิธีการ มองกว้างไกลและเน้นตัวบุคคล ไม่ใช่เน้นนโยบาย ห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทการเป็นแบบอย่าง (Role Model)

เมื่อต้องการให้ผู้เรียน มีความรับผิดชอบ ผู้สอนก็ต้องมีความรับผิดชอบ ไม่ใช่เพียงแค่พูดความรับผิดชอบของผู้สอนคือ การสนองตอบ (Response) ไม่ใช่การโต้ตอบ การยอมรับ ไม่ใช่การตัดสินคุณค่า การค้นหาการแก้ปัญหา ไม่ใช่ค้นหาความคิด การมุ่งเน้นที่จุดมุ่งหมาย ไม่ใช่ตำแหน่ง การค้นหาความเป็นเลิศ (Excellence) ไม่ใช่ความพอใจ การให้อำนาจ ไม่ใช่การควบคุม

บทบาทผู้แนะนำ (Coach)

ผู้เรียนมีหน้าที่กำหนดเป้าหมายและพัฒนาตนไปตามเป้าหมาย ผู้สอนทำหน้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีการค้นพบตนเอง (Self - Discovery) และการจัดการตนเอง (Self - Directedness) และเพิ่มพลังส่วนตัว (Personal Power) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - Confidence) และการเห็นคุณค่าตน (Self - Worth) ผู้สอนต้องเชื่อในศักดิ์ศรี คุณค่าผู้เรียนทุกคน เชื่อในความสามารถผู้เรียนแต่ละคนที่มีความรับผิดชอบและสามารถปกครองตนเอง (Autonomous) ได้ ผู้สอนเป็นที่น่าเคารพ ไม่ตัดสินใจให้ผู้เรียน และยอมรับแนวทางที่ผู้เรียนคิดไว้แล้ว

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ได้บูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ทฤษฎีเข้าด้วยกัน สามารถจำแนกตัวบ่งชี้ของการเรียนของนักเรียนได้ 58 ข้อ และตัวบ่งชี้การสอนของครู ได้ 52 ข้อ ซึ่งตัวบ่งชี้ คือพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนทั้งก่อน ระหว่าง และหลัง หรืออาจเกิดขึ้น เฉพาะแต่เพียงขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนก็ได้ ดังนี้ (อรทัย มูลคำ และคณะ. 2543 : 25-29)

บทบาทผู้เรียน

1. นักเรียนได้ เห็น ฟัง ดม ชิม สัมผัสสิ่งต่าง ๆ และเกิดการเรียนรู้
2. นักเรียนมีโอกาสเปรียบเทียบ แยกแยะเชื่อมโยง
3. นักเรียนได้รับการยอมรับ ทำงานสำเร็จ ภูมิใจ
4. นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ
5. นักเรียนค้นหาคำตอบ ค้นหาวิธีการ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและช่วยกันทำ
6. นักเรียนค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. นักเรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
8. นักเรียนได้แสดงออกทาง วาจา ท่าทาง วาด ปั้น เขียนบรรยาย
9. นักเรียนได้คิด ทำ แสดงออก เพื่อการแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์
10. นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่
11. นักเรียนมั่นใจกล้าแสดงออก และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
12. นักเรียนร่วมกิจกรรม และเรียนรู้จากกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดได้

13. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนและรับฟังผู้อื่น
14. นักเรียนได้เผชิญสถานการณ์จำลองและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา
15. นักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มร่วมมือและยอมรับซึ่งกันและกัน
16. นักเรียนได้ทดลองทำและจินตนาการ
17. นักเรียนค้นพบความเปลี่ยนแปลงและความแปลกใหม่
18. นักเรียนมีโอกาสดอกคำถามและได้รับการเสริมแรง
19. นักเรียนได้ค้นหาข้อมูล จัดทำข้อมูลและสรุปข้อมูล
20. นักเรียนได้แสดงความคิดอย่างหลากหลายและทั่วถึง
21. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ
22. นักเรียนได้ฝึกระบุปัญหา กำหนดทางเลือก วิธีแก้ปัญหา
23. นักเรียนได้ฝึกการนำทางเลือกไปปฏิบัติและประเมินผล
24. นักเรียนร่วมกันตั้งชุมชนแห่งการแสวงหาความรู้ (Community of Inquiry)
25. นักเรียนได้อ่านนิทาน นิยาย ข้อความแล้วตอบคำถาม
26. นักเรียนบอกความคิดฝัน หรือจินตนาการ โดยการพูด เขียนและแสดงท่าทาง
27. นักเรียนแสดงข้อโต้แย้ง คัดค้านหรือเห็นด้วยยอมรับ
28. นักเรียนสร้าง และตอบคำถามที่ท้าทาย
29. นักเรียนพิจารณาความน่าเชื่อถือข้อมูล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
30. นักเรียนสังเกต ตัดสินผลข้อมูล ได้เอง และโดยการปรึกษากับกลุ่ม
31. นักเรียนอธิบายหลักการใหญ่ ๆ โดยแตกประเด็นย่อย ๆ ได้
32. นักเรียนนำประเด็นย่อย ๆ มาสรุปเป็นหลักการได้
33. นักเรียนตัดสินใจได้ว่า อะไรถูก อะไรผิด
34. นักเรียนให้ความหมายของคำและตรวจสอบความถูกต้อง
35. นักเรียนสังเกต อธิบาย วิเคราะห์องค์ประกอบ
36. นักเรียนอธิบายความเป็นมาเป็นไปของปัญหาเชิงเหตุผล
37. นักเรียนคาดการณ์และทำนายผลจากสถานการณ์ต่าง ๆ
38. นักเรียนนำผลของวิธีแก้ปัญหามาใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ
39. นักเรียนสังเกตสรรพสิ่งในธรรมชาติ
40. นักเรียนเลียนแบบ ทำตาม จำไว้จนฝังใจ
41. นักเรียนฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ
42. นักเรียนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
43. นักเรียนสร้างสรรค์วิธีการของตนเองได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

44. นักเรียนแสวงหา และสร้างสรรค์ผลงานของตนขึ้นใหม่
45. นักเรียนสัมผัสธรรมชาติ อภิปรายสร้างสรรค์ผลงาน
46. นักเรียนศึกษาแนวทางวิธีการ และฝึกปฏิบัติ
47. นักเรียนเรียนรู้จากการ แพ้ ชนะ ในการแข่งขัน
48. นักเรียนฝึกฝนตนเองอย่างมีวินัยและรับผิดชอบ
49. นักเรียนยอมรับความสามารถของผู้อื่น
50. นักเรียนแข่งขันกับตนเองและปรับปรุงตนเอง
51. นักเรียนร่วมกิจกรรม และแสดงความสามารถอย่างอิสระ
52. นักเรียนฝึกช่วยเหลือผู้อื่น ฝึกเป็นผู้นำและผู้ตาม
53. นักเรียนฝึกสติและสมาธิในการทำงาน
54. นักเรียนให้เหตุผล โต้ตอบ คัดค้าน
55. นักเรียนฝึกมารยาทอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย
56. นักเรียนทำเพิ่มผลงานการฝึกปฏิบัติของตนเอง
57. นักเรียนบันทึกและรายงานเหตุการณ์ที่เป็นผลของการปฏิบัติดี และไม่ดี
58. นักเรียนทำกิจกรรม วิเคราะห์ผลของกิจกรรมนั้น ๆ

บทบาทผู้สอน

1. ครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
2. ครูใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลาย
3. ครูจัดชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้
4. ครูใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัย บทเรียน วิธีสอน
5. ครูแสดงความเมตตาต่อเด็กอย่างทั่วถึง
6. ครูจัดกิจกรรมให้เด็กสัมพันธ์กับธรรมชาติ
7. ครูเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออก
8. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่แจ่มใส
9. ครูสร้างความรู้สึที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
10. ครูประเมินพัฒนาการของเด็ก โดยรวมและต่อเนื่อง
11. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
12. ครูสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูนักเรียน นักเรียนกับกลุ่ม

- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
13. ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความคิด จินตนาการ การแสดงออก
 14. ครูสร้างสิ่งแวดล้อมและใช้สื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 15. ครูเชื่อมโยงประสบการณ์จริง

16. ครูประเมินการเรียนรู้ของเด็กโดยรวมและต่อเนื่อง
17. ครูรับฟังข้อมูลป้อนกลับ
18. ครูใช้ภาษาชัดเจนถูกต้อง
19. ครูใช้เทคนิคการตั้งคำถาม สนทนา อภิปราย
20. ครูปลูกเร้าความสนใจใฝ่รู้
21. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียน
22. ครูส่งเสริมความคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้
23. ครูจัดกิจกรรมเน้นการฝึกปฏิบัติ
24. ครูฝึกการถาม – ตอบ ตรงประเด็น
25. ครูสร้างกรณีตัวอย่าง ปัญหา สถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและกระตุ้นการคิด
26. ครูกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบ สอดคล้องตามขั้นตอน
27. ครูตั้งคำถามและอธิบายเชื่อมโยงเหตุผล
28. ครูใช้ตัวอย่างการกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติ
29. ครูใช้เทคนิคการแบ่งงานและการทำงานกลุ่ม
30. ครูบอกเล่าและอธิบายให้เด็กเกิดแรงคลใจ
31. ครูใช้สื่อและจัดสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ เสี่ยงรูปร่าง และการเคลื่อนไหว
32. ครูแสดงค้นแบบที่ดี
33. ครูมีความรู้ ทักษะทางดนตรี
34. ครูเข้าใจทฤษฎีศิลปะ
35. ครูรู้หลัก และสามารถฝึกทักษะการกีฬา
36. ครูฝึกการปฏิบัติซ้ำ ๆ
37. ครูส่งเสริมการค้นพบวิธีการของตนเอง เสริมแรงและเสริมความสามารถ
38. ครูจัดสถานการณ์ให้เด็กได้แสดงออก
39. ครูรับฟังความคิดเห็นและการแสดงออกของนักเรียน
40. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนใช้หลักคุณธรรมแก้ปัญหา
41. ครูจัดกิจกรรม เกม และเพลงแฝงสาระ และแง่คิดทางคุณธรรม
42. ครูฝึกฝนมารยาทและการใช้วาจาตามวัฒนธรรมไทย
43. ครูสังเกตการทำงาน of นักเรียน
44. ครูฝึกการทำงานที่ละเอียดประณีต
45. ครูสังเกตการทำงานและวิธีการแสดงออกของนักเรียน
46. ครูประเมินวิธีการทำงานควบคู่กับผลงานของนักเรียน
47. ครูสังเกตปัญหาของนักเรียนและแนะแนวทางแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ เกิดขึ้นก็ขอสงวนไว้ หักลบเป็นอันขาด และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

48. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล
49. ครูจัดทำแฟ้มบันทึกลักษณะนิสัย
50. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่
51. ครูร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา
52. ครูพัฒนานักเรียนและประเมินผลเป็นรายบุคคล

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2539 : 12-14) ได้ระบุชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทครู ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย

1.1 การศึกษา และวิเคราะห์เรื่องที่จะสอน เพื่อเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้ (resource person) ซึ่งจะต้องให้คำอธิบายคำแนะนำ คำปรึกษาและให้ข้อมูลความรู้ที่เพียงพอและชัดเจนแก่ผู้เรียน ครูจะต้องมีภาระหนักในการเตรียมตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า อ่านและทดลองปฏิบัติมาก ๆ ในประเด็นและเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบรวมทั้งเตรียมข้อมูลและประสบการณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทครูไม่ใช่ผู้บอกเล่า มวลความรู้ก็ออกไป ครูจึงเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีข้อมูลที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์สื่อห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษาห้องสมุดวิชา ห้องปฏิบัติการวิชาต่าง ๆ และห้องพิพิธภัณฑ์ในโรงเรียน ทั้งนี้รวมไปถึงแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วย ซึ่งครูสามารถสำรวจบัญชีรายชื่อหนังสืออุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ ไว้สำหรับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมทั้งในและนอกเวลาเรียน

1.3 การจัดทำแผนการสอน บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้งคือ การวางแผนการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อความรู้ อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบทบาทในส่วนนี้ครูจะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ (manager) ที่กำหนดบทบาทในการเรียนรู้ และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียน ให้เข้าได้ทำกิจกรรมตามความต้องการความสามารถและความสนใจของแต่ละคน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

1.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูจะต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร หนังสือ หรือข้อมูล แหล่งความรู้ต่าง ๆ รวมถึงห้องเรียนหรือสถานที่ใดบ้างในการจัดกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผล

แล้วจัดเตรียมให้พร้อม บทบาทของครูครั้งนี้จึงเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล

1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) ที่เกิดขึ้น ทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะ (Skill) โดยเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and Adviser) คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลาที่คุณเรียนต้องการเพื่อให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รวมทั้งให้การเสริมแรงตามความเหมาะสม

2.3 การเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม (Active Participant) โดยมีส่วนร่วม ขณะผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและอาจให้ข้อมูล เนื้อหา ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.4 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงาน ตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประเด็นสำคัญ ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรม

2.5 การเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.6 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร โดยการสนับสนุน เสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกับกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันอภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่วงทีนุ่มนวล ให้เกียรติและเป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3. บทบาทด้านการประเมินผล เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการ เพื่อตรวจสอบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไปอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าว่า สามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดจากสภาพจริง (Authentic Measurement) จากการปฏิบัติ

(Performance) และจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งในการวัดและประเมินผลนี้ นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรจะมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการสุดท้ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในเรื่องนั้น จุดประสงค์การวัดและประเมินผลมีดังนี้

1. เพื่อเป็นการพิจารณาผลจากการเรียนการสอน ของครู เป็นหลักฐานในการเลื่อนชั้น การสอบผ่านของรายวิชา
2. เพื่อเป็นข้อมูลในด้านการเรียนการสอน แสดงให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบ
3. เพื่อเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งการปรับปรุงการสอนของครู และการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน

ระยะเวลาของการวัดและประเมินผล ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2541 : 135) ได้กล่าวไว้ว่า ระยะเวลาของการวัดและประเมินผลจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน 3 ลักษณะ คือ

- ก. การวัดและประเมินผลก่อนการเรียน เพื่อทดสอบความรู้ พื้นฐานเดิมของนักเรียน
- ข. การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน
- ค. การวัดและประเมินผลหลังเรียน เพื่อตัดสินผลการเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนเครื่องมือที่ใช้วัดผลการเรียน ในการเรียนการสอนแบบเดิม มักจะนิยมใช้เป็นแบบทดสอบให้เขียนตอบ ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- ก. การทดสอบแบบอัตนัย เป็นข้อสอบที่ใช้ความเรียงในการตอบ เป็นข้อสอบที่ไม่จำกัดคำตอบของผู้ตอบ
- ข. การทดสอบแบบปรนัย เป็นข้อทดสอบที่มีการจำกัดคำตอบของผู้ตอบ เช่น ข้อสอบแบบผิดถูก แบบเลือก

ถ้าจะพิจารณาแล้ว ระยะเวลาของการวัดและประเมินผล รวมไปถึงเครื่องมือในการวัดผลนั้น ไม่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบใหม่ หรือ “ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นพัฒนาการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ดังนั้น ระยะเวลาของการวัดและประเมินผล จำเป็นต้องเป็นแบบต่อเนื่อง ทั้งกระบวนการ ตลอดจนถึงผลงานที่สำเร็จออกมา ส่วนเครื่องมือที่ใช้วัด จะต้องสามารถวัดได้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ได้ระบุถึงวิธีการประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไป

กระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา นอกจากนั้นการประเมินผลผู้เรียนยังต้องเกี่ยวข้องกับหลักการสำคัญคือ

1. ใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียน
2. ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ
3. ใช้การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน
4. มุ่งการประกันคุณภาพ โดยสถานศึกษาทำการประเมินผลภายในทุกปี และรายงานผลการประเมินต่อต้นสังกัดและสาธารณชน
5. สถานศึกษาได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ทุก 5 ปี

จากพระราชบัญญัตินี้ จึงมีผู้ที่คิดหาวิธีการประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีที่ยอมรับกันมาก ก็คือ “การประเมินตามสภาพจริง” (Authentic Assessment)

ชนาธิป พรกุล (อ้างใน วารสารวิชาการ, 2544 : 6) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอนและการประเมินผล จำเป็นต้องมีลักษณะสอดคล้องกันและดำเนินควบคู่กันไป ดังนั้นเมื่อมีการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic Learning) จึงต้องทำการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

1. เป็นวิธีการที่สามารถค้นหาความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้ สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติ ผลการปฏิบัติ และเจตคติของผู้เรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2539 : 53) ได้กล่าวในลักษณะเดียวกันว่า “การประเมินตามสภาพจริง” (Authentic Assessment) เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการ ปฏิบัติและผลการปฏิบัติของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้จะมีประสิทธิภาพเมื่อประเมินการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพที่เป็นจริง วิธีการที่ใช้ประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง แบบทดสอบวัดความสามารถจริง การรายงานตนเอง และแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ลักษณะสำคัญของการประเมินสภาพจริง มีดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาที่ทุกสถานการณ์ ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน
2. เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ
3. เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน

5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง
6. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชนอย่างต่อเนื่อง
7. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการ ความสามารถ หลาย ๆ ด้านของผู้เรียน
8. เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง
9. ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
10. เน้นการเรียนรู้มีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครูผู้ปกครอง หรืออาจเขียนเป็นตารางสรุปเกี่ยวกับการประเมินสภาพจริง ได้ดังต่อไปนี้ (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2542 : 16)

ตารางที่ 2.3 แสดงลักษณะการประเมินตามสภาพจริง

ประเมิน				
อะไร	เมื่อไร	จากสิ่งใด	โดยใคร	อย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงออกถึงผลของความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ เจตคติ - กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการทำงาน - ผลผลิต ผลงาน ผลการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - อย่างต่อเนื่อง - ตามสภาพที่แท้จริง - เป็นธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลงาน โครงการ รายงาน ฯลฯ - การทดสอบ - แบบบันทึก - ความรู้สึก ความคิด การสังเกต - การสัมภาษณ์ของผู้เรียน ครู เพื่อน ผู้ปกครอง - แฟ้มสะสมผลงาน - หลักฐาน ร่องรอยอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนประเมินตนเอง - ครู - เพื่อน - ผู้ปกครอง - ผู้เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกต - สัมภาษณ์ - ตรวจสอบ - ทดสอบ - บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง - การรายงานตนเองของผู้เรียน - แฟ้มสะสมผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การประเมินสภาพจริง จะเน้นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยมี แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นนวัตกรรมการประเมินที่สำคัญ และส่งเสริมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินภาคปฏิบัติเป็นการทดสอบความสามารถในการทำงานของผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด ซึ่งประเมินได้ 3 ลักษณะคือ (วัฒนาพร รั้งบุทกซ์. 2539 : 55)

1. ประเมินกระบวนการ
2. ประเมินผลผลิต
3. ประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต

ลักษณะสำคัญของการประเมินภาคปฏิบัติ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิธีทำงาน มีการกำหนดความสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน มีการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติงาน

ในการประเมินสภาพจริง สามารถประเมินได้จาก

1. การประเมินผลผลิต (Product) ในที่นี้หมายถึง งานที่เป็นผลจากการแสดงหรือการกระทำของผู้เรียนประเมินอาจทำได้ หลายลักษณะ เช่นพิจารณาจากคุณภาพงาน รูปลักษณะ (Appearance) .ของงานและการตรวจสอบว่า งานเป็นไปตามข้อกำหนดที่ตั้งไว้หรือไม่
2. การประเมินกระบวนการ (Process) กระบวนการ ในที่นี้หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนใช้ดำเนินการเพื่อให้ได้ผลผลิต หรืออาจจะเป็นงานส่วนหนึ่งซึ่งไม่ใช่ผลผลิต การประเมินกระบวนการทำได้ค่อนข้างยาก เพราะธรรมชาติของการประเมินค่อนข้างยุ่งยาก และไม่เป็นปรนัย การประเมินส่วนใหญ่ จะใช้การสังเกต โดยมุ่งดูที่คุณภาพหรือประสิทธิภาพของกระบวนการ

ในการประเมินภาคปฏิบัติ ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการต่อไปนี้ในการประเมิน

1. การสืบค้น (Inquiry) โดยการถามผู้เรียนตรง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ต่อการปฏิบัติงาน ต่อสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการประเมินความสำเร็จของตน โดยอาจให้ผู้เรียนรายงานผลด้วยการพูด หรือเขียน หรือตอบแบบตรวจสอบรายการหรือบันทึกข้อดี ข้อด้อยของตนในการทำงาน
2. การสังเกต (Observation) โดยการสังเกตผู้เรียนขณะที่เรียน และในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตอบคำถามและการทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยว และงานกลุ่ม ครูควรใช้การสังเกตสม่ำเสมอ โดยผู้เรียนไม่รู้ตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงภาคการปฏิบัติที่แท้จริงของผู้เรียน
3. การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการวิเคราะห์การปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคนขณะที่ปฏิบัติงาน หรือเมื่อทำงานเสร็จแล้ว เพื่อค้นหาว่า งานส่วนใดที่ผู้เรียนทำได้ดี และส่วนใดที่ควรปรับปรุง
4. การทดสอบ (Testing) โดยการวัดการปฏิบัติของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้หรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ตามผลงานหรือกระบวนการที่กำหนด แบบทดสอบอาจใช้วัดความ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น สิ่งนี้ทั้งฉบับนี้คัดลอกเนื้อหา และอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้
สามารถในการเรียนรู้ ระดับทักษะที่ได้จากการปฏิบัติ การบรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนการสอน
หรือเจตคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

เทคนิคและวิธีการประเมิน (Assessment Techniques and Method)

1. การประเมินรายบุคคล เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคล ในห้องเรียนหรือในกลุ่ม อาจประเมินโดยอิงกลุ่ม (ใช้มาตรฐานของกลุ่มกับผู้เรียนทุกคน) อิงเกณฑ์ (ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตัดสินผู้เรียนทุกคน) หรืออิงตนเอง (ใช้ความสามารถระดับเดิมของผู้เรียนเป็นมาตรฐานเพื่อตัดสินพัฒนาการหรือการปฏิบัติ) ก็ได้
2. การประเมินกลุ่ม (Group Assessment) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การทำงานของผู้เรียนในสถานการณ์กลุ่ม และตัดสินความก้าวหน้าของพวกเขา ครูอาจให้คะแนนผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคลหรือใช้คะแนนรายบุคคลบวกกับคะแนนกลุ่ม
3. การประเมินตนเองและเพื่อน (Self-Peer Assessment) การประเมินตนเองและเพื่อน จะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการประเมินงานของตนเอง และของเพื่อนร่วมห้องผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินด้วย

2.2.5 แนวทางการดำเนินการ

ตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ประกาศใช้ หน่วยงานของรัฐ ทั้งหน่วยงานนโยบายและหน่วยปฏิบัติ มีความพยายามที่จะให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ เริ่มจากการวางแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ 5 ประการ ทฤษฎีการเรียนรู้ 5 ทฤษฎี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนและ โรงเรียนจำนวนมากที่สุดของประเทศ กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความสำคัญในด้านบริหารจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะทั้งโรงเรียน ได้จัดรูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทาง CIPPA Model กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้จัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดดังนี้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 36)

การพัฒนาระบบการเรียนรู้และการสร้างทักษะวิชาชีพ

วิสัยทัศน์ จัดกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการสร้างทักษะวิชาชีพ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์จริง โดยสามารถพัฒนาการเรียนรู้ การคิด การจัดการ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และมีศักดิ์ศรี

ภารกิจหลัก คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน การฝึกวิชาชีพ

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการและความถนัด
2. ให้มีความยืดหยุ่น ทั้งรูปแบบและเนื้อหา สนองความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน
3. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

1. พัฒนาเทคนิควิธีสอนของครู
2. พัฒนาคูวิชาชีพ
3. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ การสร้างทักษะวิชาชีพ
4. จัดให้มีระบบการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ เช่น ระบบทวิภาคี
5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงโดยมีพฤติกรรมบ่งชี้คือ
 1. มีมนุษยสัมพันธ์
 2. มีวินัย
 3. รับผิดชอบ
 4. ซื่อสัตย์สุจริต
 5. รักสามัคคี
 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 7. ความปลอดภัย
 8. มารยาทไทย
 - 9.เชื่อมั่นในตนเอง
 10. ประหยัด
 11. สนใจใฝ่รู้
 12. ละเว้นสิ่งเสพยาเสพติดและการพนัน
 13. กตัญญู
 14. พึ่งตนเอง
 15. อดทนและอดกลั้น

จากยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานข้อที่ 5 กรมอาชีวศึกษาได้จัดโครงการเพื่อรองรับยุทธศาสตร์นี้ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนให้วิทยาการของแต่ละภาคเพื่อไปขยายผล เมื่อวันที่ 10 – 14 กรกฎาคม 2543 โดยเชิญคณาจารย์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้จัดทำหลักสูตรการอบรม และเป็นวิทยากรบรรยาย และได้พิจารณาปรับเปลี่ยนกรอบคุณธรรม จริยธรรมฯ เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิชาการและงานวิจัยที่รองรับ ดังนี้ (ที่ ศร 0911/4482, กรมอาชีวศึกษา, 4 กันยายน 2543)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พร้อมพฤติกรรมบ่งชี้

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
1. มีมนุษยสัมพันธ์	1.1 แสดงกริยาท่าทางสุภาพต่อผู้อื่น 1.2 พุดจาสุภาพ 1.3 ช่วยเหลือผู้อื่น 1.4 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 1.5 ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น 1.6 ชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ 1.7 กล่าวคำขอบคุณ หรือขอโทษ ได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
2. ความมีวินัย	2.1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อ ตกลงต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้แก่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับ ตรงต่อเวลา รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูอาจารย์ผู้สอนกำหนด 2.2 ประพฤติตนถูกต้องตามศีลธรรมอันดีงาม
3. ความรับผิดชอบ	3.1 มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน 3.2 ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ 3.3 ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ 3.4 ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ 3.5 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด 3.6 มีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน 3.7 ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเอง 3.8 ยอมรับผลการกระทำของตนเอง 3.9 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
3. ความรับผิดชอบ (ต่อ)	3.10 ปฏิบัติงานโดยคำนึงความปลอดภัยต่อผู้อื่น 3.11 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อ ส่วนร่วม
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.1 พูดความจริง 4.2 ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของ ตนเอง 4.3 ไม่ทุจริตในการสอบ 4.4 ไม่ลักขโมย
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง	5.1 กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 5.2 กล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 5.3 กล้ายอมรับความจริง 5.4 เสนอตัวเข้าแข่งขันหรือทำงานท้าทาย 5.5 กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
6. การประหยัด	6.1 ใช้วัสดุถูกต้องและเหมาะสมกับงาน 6.2 ปิดน้ำ ปิดไฟ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ 6.3 ใช้จ่ายเงิน ของส่วนรวมในเกิดประโยชน์ สูงสุด
7. ความสนใจใฝ่รู้	7.1 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 7.2 ชักถามปัญหาข้อสงสัย 7.3 แสวงหาประสบการณ์และค้นหาความรู้ใหม่ ๆ 7.4 มีความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ
8. การละเว้นสิ่งเสพย์คิดและการพนัน	8.1 ไม่สูบบุหรี่ 8.2 ไม่ดื่มสุรา และของมีนเมา 8.3 ไม่เสพสิ่งเสพย์คิดอื่น ๆ 8.4 ไม่เล่นการพนัน 8.5 หลีกเลียงในการเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่มีการ เล่นการพนัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
9. ความรักสามัคคี	9.1 ไม่ทะเลาะวิวาท 9.2 ร่วมมือในการทำงาน
10. ความกตัญญูกตเวที	10.1 ตระหนักในพระคุณครู อาจารย์ 10.2 มีสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง 10.3 อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์
11. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	11.1 คิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและ สังคม 11.2 มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา
12. การพึ่งตนเอง	12.1 สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง 12.2 สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ ด้วย ตนเอง 12.3 ทหารายได้พิเศษ ได้ด้วยตนเองเมื่อจำเป็น
13. ความอดกลั้น	13.1 มีสติ และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี 13.2 ควบคุมกิริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึง ประสงค์ได้
14. อื่น ๆ (สามารถเพิ่มเติมได้ตามความ เหมาะสม)	14.1 14.2..... 14.3ฯลฯ

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 17) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำยุทธศาสตร์การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไปสู่ความสำเร็จได้อย่างเป็นระบบ และชัดเจน เพราะครูผู้สอน แม้จะมีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากเพียงใด ก็คงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ หากขาดระบบการบริหารจัดการและการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ มิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนทรีย์ คิชฐลักษณ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนคณิตศาสตร์ โดยวิธีสอนแบบปฏิบัติการ” ปรินญาณีพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำการวิจัยเมื่อ กุมภาพันธ์ 2529 – กันยายน 2529 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบปฏิบัติการและวิธีสอน ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบปฏิบัติการ มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบปฏิบัติการ และวิธีสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอน ทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน

มาณิดีย์ ศศิพิศาล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู ที่มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” วิทยานิพนธ์ ปรินญาณีการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2541 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี โดยรวมของนักเรียน หลังได้รับการสอน โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีโดยรวมของนักเรียน หลังได้รับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีด้านเนื้อหา เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ กับการสอนตามคู่มือของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีโดยรวม เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท.

อุไรวรรณ อินทยรัตน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนวิธี บทบาทสมมติ และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรม จริยธรรมของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2541 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และการสอนตามปกติ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความสามัคคี หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความสามัคคี สูงกว่าการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้งสามด้านไม่แตกต่างกัน

เกศินี วัชรเสถียร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางก่อนดำเนินการสอน ครูจะต้องทำการปฐมนิเทศผู้เรียน ให้เข้าใจรูปแบบการสอนก่อน แล้วจึงดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาการของคะแนนความก้าวหน้าที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย ผลจากการนำรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผสมผสานกับการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น รู้สึกภาคภูมิใจ ที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย

พรหม ผูกดวง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า ผลของการจัดกิจกรรมในชั้นสร้างความขัดแย้งทางปัญญา พบว่า การใช้สื่อเพื่อเร้าความสนใจของนักเรียน ส่วนใหญ่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความคิดแย้งทางปัญญา อย่างไรก็ตาม การใช้คำถามเพื่อนำไปสู่ความขัดแย้งทางปัญญา ควรเลือกใช้ประเด็นคำถามหลัก ๆ ที่มีความกระชับและชัดเจนเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความสับสนในข้อคำถาม นอกจากนี้ยังพบว่า การสร้างความขัดแย้งทางปัญญาให้ได้ผลดีขึ้น จะต้องทำให้นักเรียนทุกคนเข้าใจในประเด็นปัญหา และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย โดยการใช้สื่อหรือแนวทางจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่และหลากหลาย ซึ่งต้องคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียนด้วย เพื่อให้สถานการณ์ที่จัดขึ้นมีความสัมฤทธิ์ผล ผลของการจัดกิจกรรมในชั้นการไตร่ตรอง พบว่า เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ที่ถูกต้องและมีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การใช้สื่อ

การเรียนการสอนและลักษณะการจัดกิจกรรมแบบใหม่ ๆ ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนและตั้งใจกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อสรุปเป็นความคิดหลักที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับกันในทางวิทยาศาสตร์ ผลของการจัดกิจกรรมในชั้นสร้างโครงสร้างใหม่ทางปัญญา พบว่าลักษณะของการจัดกิจกรรม นักเรียนได้เรียนมาก่อนแล้วเป็นพื้นฐานในการตั้งคำถามและคิดหาคำตอบ ซึ่งนักเรียนชอบและตั้งใจทำกิจกรรมนี้เป็นอย่างดี แม้ว่าช่วงแรกนักเรียนจะนำเสนอได้ไม่ชัดเจนก็ตาม แต่ในช่วงหลังกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้และแสดงออกความสามารถอย่างเต็มที่ โดยอาศัยความรู้ที่เรียนมีพัฒนาการดีขึ้นมาก สังเกตได้จากนักเรียนกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจในการถามตอบมากขึ้น จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนว คอนสตรัคติวิซึม สามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สุรชาติพย์ แสนเดช (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติร่วมกับวิธีการสอนแบบสาธิต เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนที่มีลักษณะต่างกันในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมติร่วมกับการสอนแบบสาธิต ทำให้นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีทักษะในการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่าการใช้วิธีสอนทั้งสองวิธีร่วมกัน ทำให้เจตคติต่อการพูด ความเชื่อมั่นในตนเอง และความวิตกกังวลของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังเรียนเปลี่ยนแปลงดีขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่การสอนทั้งสองวิธีนี้ไม่มีผลทำให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีลักษณะแตกต่างกัน มีทักษะในการพูดแตกต่างกัน

อรุณี สันติคุณากร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด และใช้เทคนิควิธีสอนทั้งหมด 5 วิธี คือวิธีสอนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรม Jigsaw การสอนโดยใช้คำถาม การอภิปรายกลุ่มย่อยและทั้งชั้น การสอนแบบวิเคราะห์ และการสอนแบบแก้ปัญหา ซึ่งในแผนการสอนแต่ละหน่วย ผู้วิจัยได้นำเอาจุดเด่นของแต่ละวิธีสอนตั้งแต่ 2 วิธีขึ้นไป มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนทั้งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้ง 6 ด้าน คือ บทบาทของผู้สอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียน เนื้อหาวิชา เวลาในการเรียนและการประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการทำวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ อาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รวม 5 แห่ง คือ ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี ในปีการศึกษา 2544 รวมทั้งสิ้น จำนวน 274 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้หมวดวิชาที่สอน เป็นระดับชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดของ Robert V. Krejcie และ Earyle W. Morgan (อ้างใน รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535 : 80-81) จากจำนวนประชากร 274 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยเทียบบัญชีใดตารางค้ตามจำนวนประชากรของแต่ละแห่ง

2. จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในข้อที่ 1 นำมาจำแนกตามหมวดวิชา คือ หมวดวิชา พื้นฐานและหมวดวิชาชีพ เป็นสัดส่วนแต่ละหมวดวิชา โดยเทียบบัญชีใดตารางค้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง 5 สถานศึกษา จำแนกตามหมวดวิชา

สถานศึกษา	จำนวนประชากร	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมวดวิชา				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
		หมวดวิชาพื้นฐาน		หมวดวิชาชีพ		
		ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	
สวช. บางพูน	49	9	5	40	24	29
วชท. เพชรบุรี	65	15	9	50	29	38
วชท. ราชบุรี	65	12	7	53	31	38
วชท. กาญจนบุรี	43	8	5	37	21	26
วชท. สุพรรณบุรี	52	10	6	42	25	31
	274	54	32	222	130	162

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มุ่งวัดสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 บทบาทของผู้เรียน จำนวน 15 ข้อ

ด้านที่ 2 บทบาทของผู้สอน จำนวน 15 ข้อ

กำหนดน้ำหนักของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็น 5 ระดับ

5	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด
4	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก
3	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปานกลาง
2	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย
1	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และศึกษาแบบสอบถามของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 26-27)

2. ปรับปรุงแบบสอบถามที่ศึกษา และสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แนะนำ และนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน คือ

3.1 ดร. วัฒนาพร ระงับทุกข์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ดร.ประพนธ์ จันทวิเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

3.3 นางศรีสมบัติ ศิริโรจน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษก
หนองจอก กรมอาชีวศึกษา

3.4 นายสมศักดิ์ เจริญวัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
สุราษฎร์ธานี กรมอาชีวศึกษา

3.5 นายสมบูรณ์ ใจกว้าง อาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์สอนวิชาภาษาไทย
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สิงห์บุรี

4. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้แล้ว ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α - Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้าน .94 และเป็นรายด้านดังนี้ ด้านบทบาทผู้เรียน .93 และด้านบทบาทผู้สอน .91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. บันทึก ขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง ที่เป็นตัวอย่างดังที่กำหนดไว้

2. นำหนังสือเสนอต่อกรมอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้ว มาเสนอต่อกองวิทยาลัยเกษตรกรรม เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในกลุ่มภาคกลาง ที่ได้กำหนดไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3. จัดส่งแบบสอบถาม พร้อมด้วยหนังสือนำ จากกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ทางไปรษณีย์ ถึงผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยแนบซองเปล่าติดแสตมป์ จำหน่ายซองถึงตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือรวบรวมแบบสอบถาม ส่วนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ภายใน 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามที่ส่งด้วยตนเอง และได้ติดต่อไปที่วิทยาลัยที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับมา ภายใน 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามจาก 3 สถานศึกษาที่ส่งทางไปรษณีย์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ผลการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับคืนจำนวน 158 ฉบับ คิดเป็น 97.04 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืนจำแนกตามวิทยาลัย

สถานศึกษา	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน	29	26	89.65
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี	38	37	97.36
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี	38	38	100
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี	26	26	100
5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี	31	31	100
รวม	162	158	97.04

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window
3. ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
4. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน และ จำแนกตามประเภทสถานศึกษา เปรียบเทียบโดยใช้ค่า t-test โดยทำรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมบรรยายประกอบ
5. ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ
6. เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

4.50 – 5.00	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายความว่า	มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ
1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 3. ค่า t-test แบบ Independent-Samples

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง และเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนระหว่าง อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 ขึ้นไป ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐาน กับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพ และระหว่างอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษานำร่อง กับอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษาทั่วไป ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง และบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทสถานศึกษาที่สังกัด ของอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปและค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	96	60.80
- หญิง	62	39.20
รวม	158	100
การศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	6.30
- ปริญญาตรี	104	65.80
- สูงกว่าปริญญาตรี	44	27.80
รวม	158	100
ประสบการณ์ในการสอน		
- น้อยกว่า 10 ปี	31	19.60
- ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	127	80.40
รวม	158	100
หมวดวิชา		
- หมวดวิชาพื้นฐาน	32	20.30
- หมวดวิชาชีพ	126	79.70
รวม	158	100
ประเภทสถานศึกษา		
- สถานศึกษานำร่อง	64	40.50
- สถานศึกษาทั่วไป	94	59.50
รวม	158	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
 กลุ่มภาคกลาง จำนวน 5 สถานศึกษา ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้ อาจารย์ที่ตอบแบบ
 สอบถามเป็นเพศชาย มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศ
 หญิง มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 10 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.30 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 104 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.80 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 มีจำนวน 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 19.60 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 80.40

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐาน มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และผู้ตอบแบบสอบถามที่สอนในหมวดวิชาชีพ มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70

ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดสถานศึกษานำร่อง มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 และผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดสถานศึกษาประเภททั่วไป มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ทั้งด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน ของอาจารย์สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

สภาพการจัดการเรียนการสอน	n = 158		ระดับปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
บทบาทผู้เรียน	3.25	.58	ปานกลาง
บทบาทผู้สอน	3.41	.51	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย	3.33	.51	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์ทั้ง 5 วิทยาลัย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย \bar{X} เท่ากับ 3.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

ด้านบทบาทผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 3.25

ด้านบทบาทผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติและลำดับที่ในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ข้อ	บทบาทผู้เรียน	n = 158		ระดับ ปฏิบัติ	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1.	ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ของตนเอง	3.15	.89	ปานกลาง	12
2.	ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.04	.73	มาก	2
3.	ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	4.06	.85	มาก	1
4.	ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ	3.34	.89	ปานกลาง	6
5.	ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง	3.70	.81	มาก	3
6.	ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน	3.19	.82	ปานกลาง	10
7.	ผู้เรียนสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง	3.15	.89	ปานกลาง	12
8.	ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม	3.37	.77	ปานกลาง	5
9.	ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง	3.22	.86	ปานกลาง	9
10.	ผู้เรียนมีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงาน	3.29	.91	ปานกลาง	7
11.	ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น	2.20	.91	น้อย	15
12.	ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	3.06	.93	ปานกลาง	14
13.	ผู้เรียนมีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.39	.83	ปานกลาง	4
14.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	3.27	.93	ปานกลาง	8
15.	ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียน ของตนเอง	3.15	.86	ปานกลาง	11
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.25	.58	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ทั้ง 5 วิทยาลัย กลุ่มภาคกลาง ในด้านบทบาทผู้เรียน อยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน ด้าน บทบาทผู้เรียน อยู่ในระดับมากเพียง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ข้อ 3 ผู้เรียนมีโอกาส เรียนรู้จากการ ได้ปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ย 4.06 ข้อ 2 ผู้เรียน ได้ทำงานเป็นกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ข้อ 5 ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยมีเพียง 1 ข้อ คือ ข้อ 11 ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 2.20

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติและลำดับที่ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ข้อ	บทบาทผู้สอน	n = 158		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1.	ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน	3.79	.62	มาก	3
2.	ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	3.60	.73	มาก	7
3.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.00	.74	ปานกลาง	13
4.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้าง หรือเลือกใช้สื่อ	2.86	.81	ปานกลาง	15
5.	ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การวัดและประเมินผล	2.88	.88	ปานกลาง	14
6.	ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	3.28	.85	ปานกลาง	10
7.	ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ทบทวนความรู้ และประสบการณ์เดิม	3.37	.75	ปานกลาง	9
8.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ ปรับปรุงตนเอง	3.77	.78	มาก	4
9.	ผู้สอนส่งเสริม และ ฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.01	.72	มาก	1
10.	ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน	3.74	.72	มาก	5
11.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.82	.79	มาก	2
12.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาหาความรู้ จากแหล่งความรู้ หรือวิทยากรท้องถิ่น	3.20	.81	ปานกลาง	11
13.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.52	.81	มาก	8
14.	ผู้สอนเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.11	.88	ปานกลาง	12
15.	ผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.64	.75	มาก	6
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.41	.51	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ใช่ว่าการนำเอกสารไปใช้โดยไม่ผ่านการอนุญาตให้เผยแพร่ หรือการนำเอกสารไปใช้โดยไม่ผ่านการอนุญาตให้เผยแพร่

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ทั้ง 5 วิทยาลัย กลุ่มภาคกลาง ในด้านบทบาทผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 มีค่าเฉลี่ยมากอยู่ 8 ข้อ และค่าเฉลี่ยปานกลาง 7 ข้อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 9 ผู้สอนส่งเสริม และฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 11 ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้าง หรือเลือกใช้สื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวม ด้านบทบาทผู้เรียน และ บทบาทผู้สอน โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภท สถานศึกษาที่สังกัด (ตารางที่ 4.5 – 4.13)

ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน ภาพรวม ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์ในการสอน				t
	น้อยกว่า 10 ปี n = 31		ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป n = 127		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบทบาทผู้เรียน	3.44	.43	3.21	.60	2.24*
ด้านบทบาทผู้สอน	3.57	.47	3.37	.51	1.81
ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	.42	3.29	.52	2.22*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านบทบาทผู้เรียน ส่วนด้านบทบาทผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง
จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ข้อ	บทบาทผู้เรียน	ประสบการณ์ในการสอน				t
		น้อยกว่า 10 ปี n = 31		ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป n = 127		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ของตนเอง	3.29	.69	3.12	.94	.91
2.	ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.09	.74	4.03	.73	.43
3.	ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	3.96	.83	4.09	.85	-.74
4.	ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่างๆ	3.48	.76	3.30	.82	.98
5.	ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง	3.80	.74	3.67	.83	.78
6.	ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน	3.35	.79	3.15	.83	1.19
7.	ผู้เรียนสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง	3.30	.75	3.11	.91	1.37
8.	ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม	3.67	.59	3.29	.80	2.46*
9.	ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง	3.41	.71	3.17	.89	1.42
10.	ผู้เรียนมีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงาน	3.51	.76	3.23	.83	1.53
11.	ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น	2.41	.84	2.15	.82	1.44
12.	ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	3.19	.83	3.03	.86	.81
13.	ผู้เรียนมีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.58	.76	3.35	.85	1.35
14.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	3.45	.80	3.23	.96	1.14
15.	ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนา การ เรียนของตนเอง	3.32	.79	3.11	.87	1.23
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.44	.43	3.21	.60	2.24*

*P ≤ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในด้านบทบาทผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 8 ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ข้อ	บทบาทผู้สอน	ประสบการณ์ในการสอน				t
		น้อยกว่า 10 ปี n = 31		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป n = 127		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์การ เรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน	3.87	.42	3.77	.66	1.02
2.	ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	3.83	.63	3.55	.75	2.16*
3.	ผู้สอนเปิด โอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.29	.69	2.92	.74	2.44*
4.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้างหรือเลือก ใช้สื่อ	3.22	.80	2.77	.79	2.83*
5.	ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การวัดและ ประเมินผล	3.12	.67	2.82	.92	2.07*
6.	ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	3.35	.75	3.26	.87	.50
7.	ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม	3.70	.69	3.29	.79	2.65*
8.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำปรับปรุงตนเอง	3.80	.60	3.77	.75	.23
9.	ผู้สอนส่งเสริม และ ฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.06	.81	4.00	.70	.44
10.	ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน	3.74	.51	3.74	.75	.01

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทผู้สอน	ประสบการณ์ในการสอน				t
		น้อยกว่า 10 ปี n = 31		ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป n = 127		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.93	.81	3.80	.78	.83
12.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ หรือวิทยากรท้องถิ่น	3.35	.60	3.16	.87	1.16
13.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.54	.72	3.51	.73	.71
14.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.41	.84	3.03	.87	2.17*
15.	ผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.67	.87	3.63	.73	.26
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	.47	3.37	.51	1.81

*P < .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในด้านบทบาทครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 ข้อ คือข้อ 2 ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ข้อ 3 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ข้อ 4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้าง หรือเลือกใช้สื่อ ข้อ 5 ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การวัดและประเมินผล ข้อ 7 ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม และข้อ 14 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลางจำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

สภาพการจัดการเรียนการสอน	หมวดวิชา				t
	วิชาพื้นฐาน n = 32		วิชาชีพ n = 126		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบทบาทผู้เรียน	3.30	.58	3.24	.58	.51
ด้านบทบาทสอน	3.34	.49	3.43	.51	-.79
ค่าเฉลี่ยรวม	3.32	.51	3.33	.52	-1.10

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐาน กับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งด้านบทบาทผู้เรียน และบทบาทผู้สอน มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ด้านบทบาทผู้เรียนของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง
 จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

ข้อ	บทบาทผู้เรียน	หมวดวิชา				t
		วิชา พื้นฐาน n = 32		วิชาชีพ n = 126		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ของตนเอง	3.21	.87	3.14	.90	.42
2.	ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.12	.70	4.02	.74	.69
3.	ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	3.90	.68	4.11	.88	-1.21
4.	ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ	3.28	1.02	3.35	.86	-.42
5.	ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง	3.84	.91	3.66	.78	1.09
6.	ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน	3.40	.79	3.14	.82	1.62
7.	ผู้เรียนสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง	3.15	.88	3.15	.89	1.01
8.	ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม	3.43	.87	3.35	.75	.52
9.	ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง	3.21	.94	3.22	.84	-.02
10.	ผู้เรียนมีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงาน	3.12	.83	3.33	.92	-1.15
11.	ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น	2.15	.84	2.22	.92	-.36
12.	ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	3.09	.96	3.06	.93	.61
13.	ผู้เรียนมีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.53	.87	3.36	.82	1.00
14.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	3.25	.71	3.28	.98	-.23
15.	ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนา การเรียนของตนเอง	3.28	.88	3.11	.85	.95
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	.58	3.24	.58	.51

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ
 อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐานและอาจารย์ที่มีสอนในหมวดวิชาชีพ ในด้านบทบาทผู้เรียน
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสมควรไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง
จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

ข้อ	บทบาทผู้สอน	หมวดวิชา				t
		วิชาพื้นฐาน n = 32		วิชาชีพ n = 126		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์การ เรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน	3.56	.56	3.84	.63	-2.33*
2.	ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	3.46	.71	3.64	.74	-1.19
3.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.90	.69	3.00	.76	-.26
4.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้างหรือเลือกใช้สื่อ	2.68	.78	2.90	.82	-1.39
5.	ผู้สอน ได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและ ประเมินผล	2.78	.83	2.91	.90	-.74
6.	ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	3.31	.89	3.27	.84	.20
7.	ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม	3.50	.62	3.34	.82	.96
8.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ ปรับปรุงตนเอง	3.71	.81	3.79	.70	-.51
9.	ผู้สอนส่งเสริม และ ฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.09	.73	3.99	.72	.71
10.	ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน	3.59	.59	3.77	.74	-1.30
11.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.68	.85	3.86	.77	-1.13
12.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ หรือวิทยากรท้องถิ่น	3.18	.64	3.20	.85	-.13
13.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.31	.69	3.57	.83	-1.16
14.	ผู้สอนเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผล	3.09	.73	3.11	.91	.14

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทผู้สอน	หมวดวิชา				t
		วิชาพื้นฐาน n = 32		วิชาชีพ n = 126		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
15.	ผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.59	.61	3.65	.79	-43
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	.49	3.43	.51	-79

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐาน และอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพ ในด้านบทบาทผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงข้อเดียว คือข้อ 1 ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน	สถานศึกษา				t
	นาร่อง n = 64		ทั่วไป n = 94		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบทบาทผู้เรียน	3.36	.59	3.16	.56	2.06*
ด้านบทบาทผู้สอน	3.45	.54	3.37	.48	.93
ค่าเฉลี่ยรวม	3.41	.54	3.26	.49	1.62

*P ≤ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 4.11 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่สอนในสถานศึกษาประเภทนาร่อง กับอาจารย์ที่สอนในสถานศึกษาประเภททั่วไป ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 คือ ด้านบทบาทผู้เรียน ส่วนด้านบทบาทครูผู้สอน มีสภาพ การจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ข้อ	บทบาทผู้เรียน	ประเภทสถานศึกษา				t
		นาร่อง n = 64		ทั่วไป n = 94		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ของตนเอง	3.14	.85	3.17	.93	-.20
2.	ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.09	.84	4.01	.64	.66
3.	ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	4.21	.89	3.96	.80	1.82
4.	ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ	3.26	.85	3.39	.91	-.88
5.	ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง	3.78	.86	3.64	.78	.99
6.	ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน	3.39	.91	3.06	.73	2.37*
7.	ผู้เรียนสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง	3.23	.90	3.10	.88	.88
8.	ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม	3.39	.80	3.36	.75	.22
9.	ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง	3.42	.90	3.08	.81	2.39*
10.	ผู้เรียนมีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงาน	3.45	.83	3.18	.95	1.85
11.	ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น	2.04	.95	2.31	.87	-1.86
12.	ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย	2.96	.89	3.13	.96	-1.11
13.	ผู้เรียนมีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.54	.83	3.29	.82	1.85
14.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน	3.50	.83	3.12	.97	2.49*
15.	ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนาการ เรียนของตนเอง	3.40	.81	2.97	.85	3.15*
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	.59	3.16	.56	2.06*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ อาจารย์ที่สอนในสถานศึกษานาร่อง และอาจารย์ที่สอนสถานศึกษาทั่วไป ในด้านบทบาทผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 6 ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน ข้อ 9 ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง ข้อ 14 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน และข้อ 15 ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนของตนเอง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบ สภาพการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง จำแนกประเภทสถานศึกษา

ข้อ	บทบาทผู้สอน	ประเภทสถานศึกษา				t
		นำร่อง n = 64		ทั่วไป n = 94		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์การ เรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน	3.87	.70	3.73	.57	1.38
2.	ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างหลากหลาย	3.67	.75	3.56	.72	.90
3.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.00	.77	3.00	.73	.00
4.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การสร้างหรือเลือกใช้สื่อ	2.76	.83	2.92	.80	-1.20
5.	ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการวางแผนการวัดและ ประเมินผล	2.98	.93	2.81	.85	1.14
6.	ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	3.03	.97	3.45	.71	-3.17*
7.	ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม	3.37	.88	3.38	.72	-.06
8.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ฝึกคิด ฝึกทำ ปรับปรุงตนเอง	3.79	.78	3.76	.69	.26
9.	ผู้สอนส่งเสริม และ ฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.07	.80	3.96	.66	.93
10.	ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการสอน	3.89	.71	3.63	.70	2.20*

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทผู้สอน	ประเภทสถานศึกษา				t
		นาร่อง		ทั่วไป		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.95	.84	3.74	.74	1.63
12.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาหาความรู้ จากแหล่งความรู้ หรือวิทยากรท้องถิ่น	3.14	.79	3.24	.82	-.79
13.	ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.62	.80	3.45	.81	1.27
14.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.31	.94	2.97	.81	2.30*
15.	ผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.67	.79	3.62	.73	.35
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	.54	3.37	.48	.93

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษานาร่อง และอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษาทั่วไป ในด้านบทบาทผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 6 ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ข้อ 10 ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน และข้อ 14 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกลุ่มภาคกลาง

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าความถี่และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ด้านผู้เรียน	
	1. ควรมีคุณธรรม จริยธรรม ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ ความสนใจใฝ่รู้ให้ และกล้าคิดกล้าแสดงออกให้มาก	32
	2. ควรได้มาจากการคัดเลือก เพื่อลดความหลากหลาย	12
	3. ควรได้รับการปลูกฝังการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตั้งแต่ระดับต้น ๆ	7
	4. ควรทำความเข้าใจบทบาทตนเอง สำหรับการเรียนการสอนแบบใหม่ ไม่ควรยึดที่ตัวผู้สอน	7
	รวม	58
2.	ด้านผู้สอน	
	1. ควรได้รับการอบรมเรื่องการเรียนการสอน หรือ ศึกษาดูงานอยู่เสมอและทั่วถึง	14
	2. ปริมาณงานต่อผู้สอนไม่ควรมากเกินไป ควรมีเวลาเตรียมการสอน ผลิตสื่อ เพื่อรองรับความแตกต่างของผู้เรียน	14
	3. ควรมีการนิเทศการสอนภายใน และชี้แนะเพิ่มเติม	10
	4. ทุกคนควรทำแผนการสอนทุกรายวิชา และดำเนินสอนตามแผน และประยุกต์หรือปรับแผนการสอนอยู่เสมอ	7
	5. ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือก	7
	6. ควรปรับทัศนคติของตัวเองเพื่อยอมรับสิ่งใหม่ พัฒนาตัวเองและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนนักศึกษา	6
	7. ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจระบบการเรียนการสอนแบบใหม่	4
	รวม	62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.14 อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

ด้านผู้บทบาทผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มีความดีสูงสุดลำดับที่ 1 คือ ควรมีคุณธรรม จริยธรรม ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบ ความสนใจใฝ่รู้ ให้ และกล้าคิดกล้าแสดงออกให้มาก มีความดีเท่ากับ 32

ด้านบทบาทผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มีความดีสูงสุดลำดับที่ 1 มี 2 ข้อ คือ ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอน หรือ ศึกษาดูงานอยู่เสมอและทั่วถึง ปริมาณงานต่อผู้สอนไม่ควรมากเกินไป ควรมีเวลาเตรียมการสอน ผลิตสื่อ เพื่อรองรับความแตกต่างของผู้เรียน มีความดีเท่ากับ 14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในภาพรวม และ รายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทของสถานศึกษา

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน
2. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน
3. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในประเภทสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คืออาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 แห่ง จำนวน 274 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Robert V. Krejcie and Earlye W. Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 158 คน

1. ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน	จำนวน	26 คน
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี	จำนวน	37 คน
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี	จำนวน	38 คน
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี	จำนวน	26 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คัดแปลงเนื้อหาเอกสารต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี	จำนวน	31 คน
	รวม	จำนวน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าระดับปฏิบัติเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับด้วยตนเองในสถานศึกษาที่อยู่ใกล้ ส่วนสถานศึกษาที่อยู่ไกล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่าจำหน่ายของถึงตัวผู้วิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 158 ฉบับ จากทั้งหมด 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.04

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี กับ ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐาน กับหมวดวิชาชีพ และระหว่างอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษานำร่อง กับสถานศึกษาทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้ค่า t -test ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for WINDOW ซึ่งผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับนี้

5.1.4 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยได้แยกออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศชาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 เพศหญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

1.2 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ระดับปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 กรณีนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

1.3 ประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 127 คิดเป็นร้อยละ 80.40

1.4 หมวดวิชา หมวดวิชาพื้นฐานจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 หมวดวิชาชีพ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70

1.5 ประเภทสถานศึกษา สถานศึกษานำร่อง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 สถานศึกษาทั่วไป จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม ทั้งด้านบทบาทผู้เรียนและบทบาทผู้สอน ของอาจารย์สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สองด้าน และในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบทบาทผู้สอน ระดับปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 1 และด้านบทบาทผู้เรียนอยู่ในลำดับรองลงมา เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้านพบว่า

ด้านบทบาทผู้สอน บทบาทผู้สอนของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า ผู้สอนส่งเสริม และฝึกฝน กิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้าง หรือเลือกใช้สื่อ

ด้านบทบาทผู้เรียน บทบาทผู้เรียน อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ได้การปฏิบัติ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง อยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง การเปรียบเทียบสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

3.1 อาจารย์ที่ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมและด้านบทบาทผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบทบาทผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านบทบาทผู้เรียน ควรมีคุณธรรม จริยธรรม กระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบ มีความสนใจใฝ่รู้ และกล้าคิดกล้าแสดงออกให้มาก ผู้เรียนที่จะเข้ามาเรียนควรผ่านการคัดเลือก และควรเตรียมพร้อมหรือปลูกฝังการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตั้งแต่ระดับประถม

4.2 ด้านบทบาทผู้สอนควรได้รับการอบรมหรือศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายไม่ควรมากเกินไป ควรให้มีเวลาเตรียมการสอน เขียนแผนการสอน ผลิตสื่อ เพื่อรองรับความแตกต่างของผู้เรียนทุกรายวิชา และควรมีการติดตาม นิเทศการสอน เป็นระยะๆ และชี้แนะเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุง และประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ และครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง เพื่อยอมรับสิ่งใหม่ พัฒนาตัวเองและเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ปรากฏผลที่น่าสนใจ ควรที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชา และประเภทสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิชาชีพเป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก จึงทำให้มีอาจารย์ที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

การศึกษา ส่วนใหญ่อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลางที่ตอบแบบสอบถาม มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีแนวโน้มจะสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน หรือศึกษาต่อ

ประสบการณ์ในการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจำกัดการบรรจุกำลังคนของภาครัฐ ทำให้จำนวนอาจารย์ที่บรรจุใหม่มีน้อย

หมวดวิชา อาจารย์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่สอนในหมวดวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา มุ่งเน้นที่จะพัฒนาแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงาน เน้นฝึกทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ ดังนั้นจึงทำให้อัตรากำลังอาจารย์ในหมวดวิชาชีพมากกว่า อาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐาน ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเภทสถานศึกษา เนื่องจากกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ได้พิจารณาศักยภาพและความพร้อมทางด้านวิชาการ สถานศึกษาได้จัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ จึงได้รับการแต่งตั้งจากกรมอาชีวศึกษาให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เป็นสถานศึกษานำร่องเรื่อง การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งเป็นสถานศึกษาในภาคกลาง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และกรมอาชีวศึกษาได้จัดการอบรมให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ บริหาร ให้ตระหนักถึงการปฏิรูปการเรียนการสอน ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้านับจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือเป็นเพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ครูอาจารย์เพิ่งจะเริ่มปรับเปลี่ยนบทบาทการสอนของตนเอง ซึ่งถ้าจะให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีประสิทธิภาพต้องให้เวลามากกว่านี้ ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ เจริญวัย (2535 : 22) กล่าวว่า ควรปรับปรุงบทบาทของครูอาจารย์ พัฒนางานวิจัย ใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนมากขึ้น และปลูกฝังจิตสำนึกอุดมการณ์ในวิชาชีพครู ซึ่งในจุดนี้ อาจต้องใช้เวลาในการเตรียมการล่วงหน้า ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตภาคกระบี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านบทบาทผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทผู้เรียน ของอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ได้ผ่านการสอบคัดเลือก กองวิทยาลัยเกษตรกรรม มีนโยบายเปิดโอกาสให้เยาวชนมีโอกาสได้เรียนทุกคน จึงทำให้พื้นฐานของผู้เรียนแตกต่างกันมาก บางคนพร้อมที่จะรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง แต่บางคนยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับการะเกด (อ้างใน สานปฏิรูป, กุมภพันธ์. 2543 : 52) ได้รายงานการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า เหมาะสมกับกับเยาวชนไทย เพราะเด็กกล้าแสดง และเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น สามารถคิดเอง ทำเอง ตามความสามารถของตัวเอง และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง แต่มีเด็กส่วนน้อยมีความคิดว่าไม่เหมาะสมกับเด็กไทย เพราะเด็กไทยไม่ค่อยกล้าที่จะแสดงออกและบางคนไม่ชอบค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่พร้อมกับการเรียนรู้แบบใหม่ ไม่ได้รับการปลูกฝังในเรื่องนี้ บางคนแบ่งเวลาไม่เป็น ไม่ค่อยช่วยกันทำงาน ในส่วนนี้จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องรู้จักผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 110) กล่าวว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อม ดังนั้น ครูผู้สอนควรรู้เกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านพื้นฐานความรู้เดิม ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน ความถนัด และความสนใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง รองลงมา คือ ผู้เรียนมีโอกาสทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทั้ง 2 ข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ธรรมชาติของการเรียนการสอนวิชาชีพเกษตรกรรม จะต้องจัดให้ ผู้เรียนได้ ทดลอง ฝึกปฏิบัติ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ (2543 : 30) ว่า ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนทำกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2539 : 11) กล่าวถึงหลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2539 : 25) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ได้ลงมือปฏิบัติและควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง เรียน โดยการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอาชีวศึกษาของ Pressor (อ้างใน กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. 2539 : 49) ทฤษฎีข้อที่ 10 กล่าวว่า การฝึกการปฏิบัติจริง ยังคงเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็นต้องทำเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะของอาชีพนั้นอย่างจริงจัง การฝึกต้องกระทำ

ให้เหมือนจริงทุกประการกับสภาพของการทำงานที่เป็นอยู่ การเรียนรู้ในลักษณะนี้ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและมีความคิดสร้างสรรค์ และความรู้ที่ได้นั้นจะอยู่กับตัวผู้เรียนยาวนาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาวิทยากรท้องถิ่น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสรรหาวิทยากรจากท้องถิ่น ในสาขาวิชาชีพเกษตรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ก่อนข้างมีจำกัด รวมทั้งการยินดีที่จะเสียสละเวลาในการเป็นวิทยากรให้กับผู้เรียนอีกด้วย ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเดิมนั้น การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชนยังมีน้อย ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ด้านบทบาทผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านบทบาทผู้สอน ของอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นับจากวันที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งไม่นานนัก การที่จะจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้สอนควรต้องมีเวลาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือ มีเวลาเตรียมการสอนให้มาก คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 74) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นงานที่ยากยิ่งที่สุดในระบบการศึกษา จะเกิดขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือกันพัฒนาและปรับปรุงทั้งระบบ ความชัดเจนของนโยบายในทุกระดับ ซึ่งจะมีผลต่อการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของครู จากข้อเสนอแนะในงานวิจัยพบว่า ปริมาณงานต่อครูผู้สอนไม่ควรมากเกินไป ควรมีเวลาเตรียมการสอน ผลิตสื่อ ออกแบบกิจกรรม เพื่อรองรับความแตกต่างของผู้เรียน เพราะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2539 : 12) กล่าวว่า ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมการสอน ทั้งการสอน ด้านการดำเนินการ ด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนต้องมีภาระหนักในการเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาทผู้เป็นแหล่งความรู้ ต้องศึกษาค้นคว้า อ่านและทดลองปฏิบัติจริงมาก ๆ ในประเด็นที่ตนรับผิดชอบทั้งเตรียมข้อมูลประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ผู้สอนส่งเสริมและฝึกฝนกิริยา มารยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะครูอาจารย์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และมีความตั้งใจที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1) ซึ่งกรมอาชีวศึกษามีนโยบายและภารกิจหลัก ที่ได้เน้นให้สถานสังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกสถานศึกษา พัฒนามีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยให้ครูอาจารย์บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา ตามคุณลักษณะที่กรมอาชีวศึกษากำหนดไว้ ถ้าผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จะเป็นผู้ที่มีความรู้ อยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นในสังคม และสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 13) หมวด 4 แนวทางจัดการศึกษา มาตรา 24 ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และสอดคล้องกับข้อสรุปในการสัมมนาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (สมศักดิ์ เจริญวัย. 2535 : 17) สรุปว่า คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ ที่ธุรกิจเอกชนต้องการมาก คือ ด้านคุณธรรมอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ ความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่า การเรียนการสอนควรเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัยให้มากขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jodoin & Samson. 1982 : 250) พบว่า การสอดแทรก การพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม เข้าไปในเนื้อหาวิชาทุกวิชา เช่น ในเนื้อหาเกี่ยวกับ ชีวิตประวัติของนักวิชาการชื่อดัง ประวัติเชิงสังคมของวิชานั้น ๆ และในตัวเนื้อหาวิชา เช่น ในวิชาเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินการและได้ผลดีแล้ว และที่สำคัญคือ ให้อยู่ในบรรยากาศของทุกวงการ ทุกอาชีพ เช่น แพทย์ ทหาร ตำรวจ นักวิจัย ครู อาจารย์ วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือ เลือกใช้สื่อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ยังไม่ได้ให้ความสำคัญของการผลิตสื่อ สร้างสื่อ การสอนยังคงใช้วิธีการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับสื่อการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีจำนวนไม่เพียงพอไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ทำให้มีสื่อที่ใช้ในงานการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย จึงทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเลือกใช้สื่อเท่าที่มีอยู่ และในข้อรายการ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผล เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูอาจารย์ ยังคงใช้รูปแบบวิธีการวัดและประเมินผลแบบเดิม ที่กำหนดการระบะการประเมินผลไว้เป็นช่วงระยะเวลา ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ใน 2 ด้านคือ ด้านบทบาทผู้เรียน และด้านบทบาทผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน หมวดวิชาที่สอน และประเภทสถานศึกษา

3.1 ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี มีช่วงอายุที่อยู่ในวัยทำงาน มีความพอใจและความต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในชีวิต

เพื่อพัฒนาตนเองและหน้าที่การงาน ยอมรับและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา และในการจัดส่งบุคลากรเข้าอบรมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน นั้น สถานศึกษาจะพิจารณาให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า ไปศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติม ดังนั้นสิ่งที่ได้รับจะเป็นความรู้ใหม่ ความเปลี่ยนแปลงไปของแนวทางการจัดการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถ้าจะให้ผลดีกับผู้เรียนแล้ว ครูอาจารย์ทุกคนควรได้รับการอบรมและศึกษาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ถาวร แก่ผู้เรียน กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานไว้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 36) ดังนี้คือ พัฒนาเทคนิควิธีสอนของครู พัฒนาครูวิชาชีพ ซึ่งครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านบทบาทผู้เรียน อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลางที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบทบาทผู้เรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี มีอายุใกล้เคียงกับผู้เรียน ช่องว่างระหว่างวัยมีน้อย ทำให้การพูดคุย ตกลงหรือการวางแผนร่วมกันในเรื่องต่าง ๆ ทำได้ง่ายขึ้น ผู้สอนมีความเข้าใจความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ถาวรแก่ตัวผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนประเมินผลการเรียนตนเอง มีส่วนร่วมเลือกใช้สื่อหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตนเองสนใจและถนัด สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 12) หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างก็มีเพียงข้อรายการเดียว คือ ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี เข้าใจในความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ที่ได้มาอาจมาจากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติสู่ทฤษฎีก็ได้ เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันจากกลุ่ม ปฏิบัติร่วมกัน และสรุปเป็นความรู้ ออกมาร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ อลิศรา ชูชาติ (อ้างใน อรทัย มูลคำ. 2543 : 18) ได้กล่าวว่า พลังที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน การร่วมกันทำงานจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้เรียนรู้ถึงความรู้ ความสามารถและความสนใจ รวมทั้งทักษะของแต่ละคน ทำให้เกิดพลังงานในการทำงานมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนด้านบทบาทผู้เรียน เป็นที่น่าสังเกต ข้อรายการที่อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติ ต่ำกว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป คือ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี ยังไม่มีความมั่นใจที่จะให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง ใช้

วัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งวัสดุฝึกบางประเภทมีราคาแพง และมีขั้นตอนในการใช้ที่ยุ่งยาก ในข้อรายการที่ไม่แตกต่างกันนั้น ถ้าพิจารณาแล้ว ล้วนมีปัจจัยภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การที่ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่แล้ว จะตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองหรือแหล่งความรู้ที่สามารถหาได้ การเดินทางเข้า – ออก วิทยาลัย ไม่สะดวกกับ ผู้เรียน หรือแม้แต่ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น วิทยากรท้องถิ่นที่จะติดต่อมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนนั้น ทางสายวิชาชีพเกษตร มีค่อนข้างน้อย และบางครั้งการที่จะให้ได้ผลดีทางวิทยาลัยต้องนำนักศึกษาหรือผู้เรียนไปศึกษา และฟังการบรรยายในพื้นที่ของวิทยากรท่านนั้น อาจารย์ผู้ควบคุมไปต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและรับผิดชอบนักศึกษาที่ควบคุมไป ส่วนในเรื่องของผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย จึงทำให้มีเวลาไม่เพียงพอที่จะผลิตสื่อให้หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ถึงแม้สื่อบางประเภทสามารถจัดหาซื้อได้ แต่ก็จะมีปัญหาเรื่องงบประมาณ ถ้าสื่อ นั้น มีราคาสูง

ด้านบทบาทผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลางที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในภาพรวมแล้วอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ไม่ว่าจะมีความประสบการณ์ในการสอนมากหรือน้อยทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครูเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 85) กล่าวว่า งานทางวิชาชีพครูเกษตรจะต้องปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ คือ การวางแผนการสอน การดำเนินการสอน การประเมินผลการสอน กิจกรรมทั่วไปของโรงเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกลุ่ม ภาคกลางที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างและเลือกใช้สื่อ ในระดับที่แตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทบทวนความรู้และประสบการณ์ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย และผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผล จะสังเกตเห็นว่าข้อรายการที่มีระดับการปฏิบัติที่แตกต่าง ล้วนแล้วแต่เป็นข้อ รายการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความใกล้ชิดระหว่างครู อาจารย์ กับนักศึกษามีมากเพราะอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีอายุใกล้เคียงและเป็นวัยทำงานต้องการพัฒนาผลงานของตนเอง ประกอบกับการไม่มีภาระมากจึงมีเวลาคิดกิจกรรมที่หลากหลาย ผลิตสื่อการเรียนการสอนแต่ในข้อรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนักจึงทำให้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลางที่สอนในหมวดวิชาที่ต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหน้าที่รับผิดชอบของครู อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดย

ภาพรวมถูกกำหนดไว้เหมือนกันดังนี้ (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 24) ทำแผนการสอนหรือโครงการสอนและบันทึกการสอน วัดผลและประเมินผลและอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตร และความต้องการของตลาดแรงงาน จัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสอน และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ อย่างถูกต้อง ดังนั้นจึงทำให้ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านบทบาทผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐานและอาจารย์ในหมวดวิชาชีพ ต่างเริ่มที่จะให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ได้นำเสนอผลงาน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าไม่มีข้อรายการใดเลย ที่อาจารย์ปฏิบัติแตกต่างกัน และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีข้อรายการถึง 6 ข้อ ที่ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ในหมวดวิชาพื้นฐานต่ำกว่าหมวดวิชาชีพ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะของวิชาในหมวดวิชาชีพ เน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าทางหมวดวิชาพื้นฐาน ผู้เรียนมีโอกาสสรุปลงขั้นตอนการทำงาน ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานและผู้เรียนมีโอกาส ฝึกประเมินตนเอง ซึ่งถ้าสังเกตจะพบข้อรายการข้างต้นนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ แท้จริงที่ต้องได้ลงมือปฏิบัติจริง สรุปลงขั้นตอนในการทำ ศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จากวิทยากรในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองและเพื่อน เพื่อทราบข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 13) ระบุว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านบทบาทผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐานและอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพ ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเริ่มปฏิบัติการสอนในทิศทางเดียวกันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 12) ระบุว่า หลักการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีเพียงข้อเดียวที่แตกต่างกันคือ ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานเป็นเนื้อหาที่กว้าง ๆ เพื่อรองรับและ

เป็นพื้นฐานของทุกสาขาวิชาชีพ ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน และครูผู้สอนต้องสอนในเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ ในขณะที่หมวดวิชาชีพ ผู้สอนสามารถกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นหรือสังคม นั้น ซึ่งผู้เรียนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นก็สนใจ เพราะคุ้นเคยกับวิชาชีพนั้น ๆ

3.3 ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่สอนในสถานศึกษาต่างประเทศกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ในสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาทั่วไป ต้องดำเนินงานตามภารกิจหลักของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 36) โดยให้จัดกระบวนการเรียนการสอน ฝึกวิชาชีพ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการและความถนัดตามสภาพจริง สนองความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นอกจากนี้ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 5 แห่ง อยู่ในกลุ่มภาคกลาง การติดต่อประสานงานค่อนข้างสะดวก ดังนั้น อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนใน วิทยาลัยทั้ง 5 แห่งนี้ จึงมีการประสานงานหรือแลกเปลี่ยน และใช้สื่อร่วมกันได้ และรายวิชาที่เปิดในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เน้นให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น จึงทำให้ภาพรวมของการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนในสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

ด้านบทบาทผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ต่างประเทศกัน แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษานำร่อง เป็นสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกจากกองวิทยาลัยเกษตรกรรม ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นต้นแบบ หรือแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริง ครูอาจารย์ในสถานศึกษาจึงดำเนินการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ สร้างสรรค์ผลงาน และนำเสนอผลงาน ตลอดจนการประเมินผลงานตนเองและเพื่อน สามารถทำการประเมินระหว่างเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถทราบพัฒนาการของผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2539 : 53) กล่าวว่า วิธีการวัดและการประเมินที่ยอมรับกันว่า สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การประเมินตามสภาพจริง เพราะเป็นวิธีการที่สามารถค้นหาความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เรียนจึงมีโอกาสที่ปฏิบัติงานจริง ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แสดงผลงานของตนเอง ประเมินผลงานตนเองและเพื่อน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันมากเป็นอันดับ 1 คือ ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมินมาพัฒนาการของตนเอง ($t = 3.15$) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง และผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของ

เพื่อน ($t = 2.49, 2.39$ และ 2.37 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานำร่อง ได้ประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยสังเกตได้จากข้อรายการที่มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน เป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็นการวัดและประเมินตามสภาพจริง วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์ (2539 : 53) กล่าวว่า “การประเมินสภาพจริง เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติจริง และผลการปฏิบัติของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้จะมีประสิทธิภาพเมื่อประเมินการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพที่เป็นจริง วิธีการที่ใช้ประเมินได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบวัดความสามารถจริง การรายงานตนเอง และเพิ่มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งลักษณะที่สำคัญของการประเมินสภาพจริง เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 14) หมวด 4 แนวทางจัดการศึกษา มาตรา 26 ระบุว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” เป็นที่น่าสังเกตว่า ในข้อรายการ ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น และ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในสถานนำร่อง น้อยกว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานำร่อง อาจไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสื่อ หรือศึกษาจากวิทยากรในท้องถิ่น ซึ่งอาจให้ความสำคัญกับการคิดกิจกรรม ภาระงานหรือแบบประเมิน ถ้าอาจารย์ออกแบบกิจกรรม หรือภาระงานที่มีคุณค่าแล้ว ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อมาสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

ด้านบทบาทผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่สอนในสถานศึกษาต่างประเภทกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยบทบาทและหน้าที่โดยทั่วไปแต่ละวิทยาลัยไม่มีความแตกต่างกัน ครู - อาจารย์ทุกคนต้องจัดทำแผนการสอน กำหนดเนื้อหาเตรียมการสอน แล้วยังฝึกให้ผู้เรียนคิดฝึกทำ ปรับปรุงตนเอง ฝึกฝนกิจกรรมรายท คุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหน้าที่หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพครูอยู่แล้ว และประกอบกับอาจารย์ทุกคน มีความสนใจที่พัฒนาตนเองให้ทันกับสิ่งเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากข้อเสนอแนะว่า ครูอาจารย์ควรได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง หรือศึกษางานอยู่เสมอ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดี และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 16) ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่แตกต่างกัน คือผู้

สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครู อาจารย์ที่สอนในสถานศึกษานำร่องใช้การประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล วางแผนทำความเข้าใจร่วมกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตในข้อรายการ ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน อาจารย์ที่ปฏิบัติสอนในประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน ($t = -3.17$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาทั่วไปให้ความสำคัญในการสำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เพื่อให้ทราบความแตกต่างของผู้เรียน และความถนัดของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 13) ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง

ด้านบทบาทผู้เรียน จากการผลวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากวิทยากรท้องถิ่น จากสื่อที่หลากหลาย ได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของผู้เรียน ตลอดให้สรุปความรู้ด้วยตนเอง เมื่อมีการประเมินผลการเรียน ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนของตนเองด้วย

ด้านบทบาทผู้สอน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือเลือกใช้สื่อร่วมวางแผนการวัดและประเมินผล ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนเองและเพื่อน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ จากแหล่งความรู้หรือวิทยากรท้องถิ่นด้วย

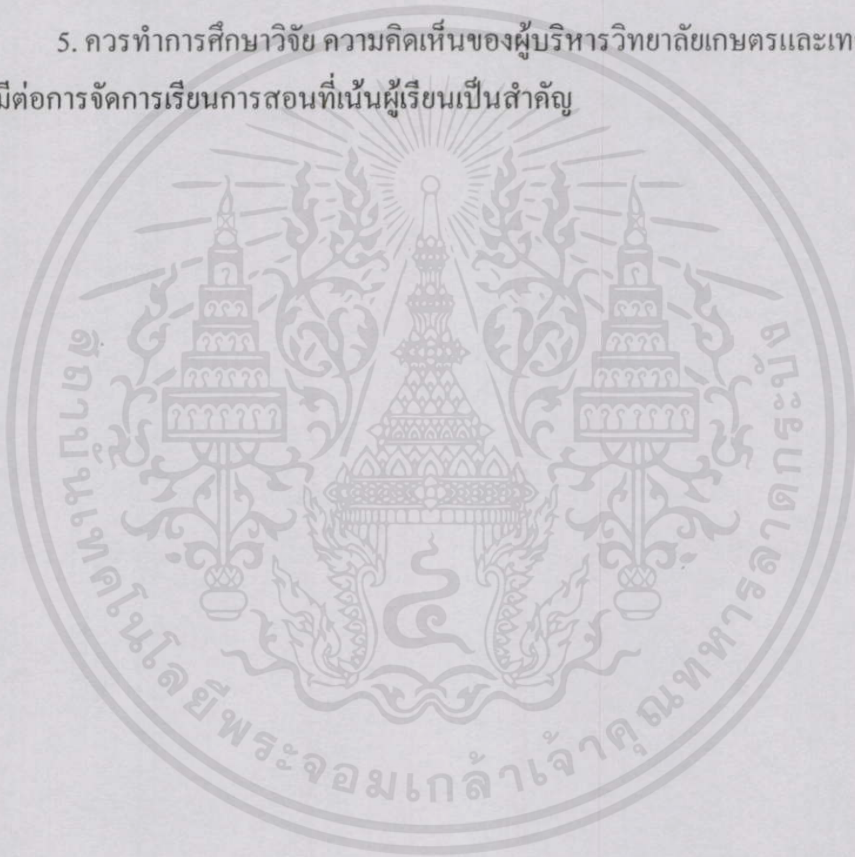
2. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

จากผลการวิจัยที่พบ สามารถเสนอแนะกรมอาชีวศึกษา นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการฝึกอบรม ครู อาจารย์ ให้เห็นความสำคัญของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ตลอดจนการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัย สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ตามความคิดเห็นของผู้เรียน
2. ควรทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กลุ่มภาคกลาง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ควรทำการศึกษาวิจัย สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคอื่น ๆ
4. ควรทำการศึกษาวิจัย สภาพการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในภาคอื่น ๆ
5. ควรทำการศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคอื่น ๆ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

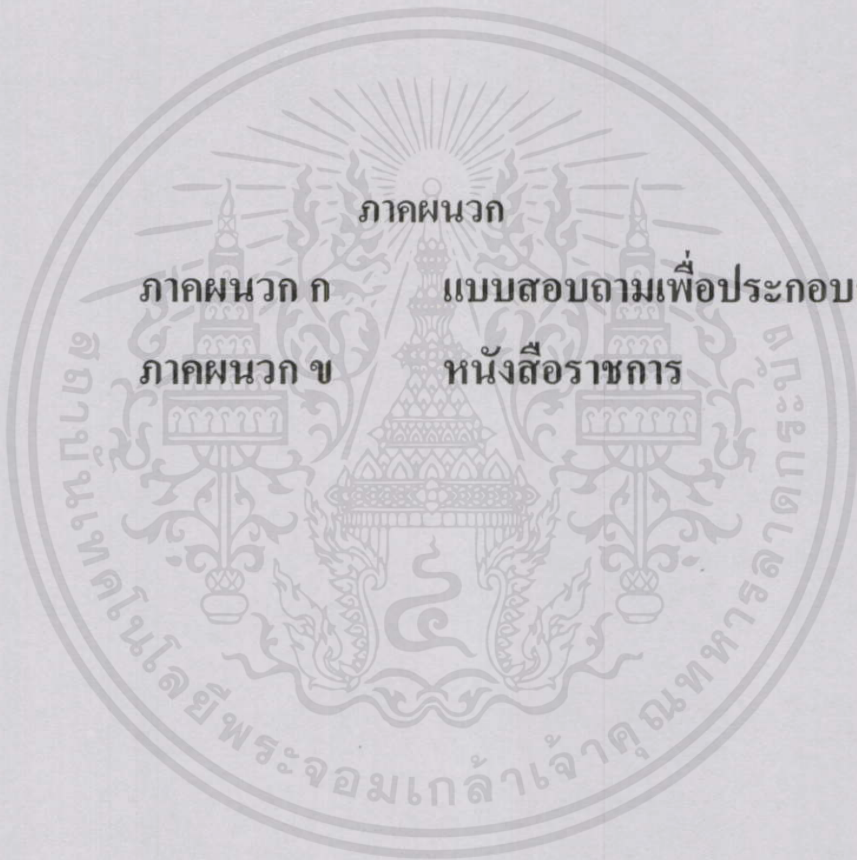
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาเกษตรและเทคโนโลยี. ม.ป.ท., เอกสารอัดสำเนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. คู่มือการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. หนังสือราชการกรมอาชีวศึกษาที่ ศธ.0911/4482 เรื่องการปรับเปลี่ยนกรอบคุณธรรม จริยธรรมฯ ของผู้สำเร็จการศึกษา กรมอาชีวศึกษา. ลงวันที่ 4 กันยายน 2543.
- กฤษมันต์ วัฒนารงค์. 2539. อาชีวศึกษา ปรัชญา หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถานบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. 2541. ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541. กรมอาชีวศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- กระแสด (นามแฝง). 2543. “เด็กคิดอย่างไรกับการเรียนแบบ ‘ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง’”. สานปฏิรูป. 2(23) : 52-54.
- เกศินี วัชรเสถียร. 2542. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ชนาธิป พรกุล. 2544. “คดีพระราชบัญญัติฯ...จัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”. วารสารวิชาการ. 4(9) : 2-7.
- ไม่ว่าใครจะได้ทั้งสิบ อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
- ชาติรี ตำราญ. 2542. ครูและห้องเรียน ค.ศ. 2000. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. เอกสารอัดสำเนา.

- ชาติรี ตำราญ. 2543. เส้นทาง Story Line ผู้การเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- บุญธรรม จิตรอนันต์. 2527. การวางโครงการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542. การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พรหม ผูกดวง. 2542. “ผลการสอนแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาณีย์ คดีพิศาล. 2541. “ผลการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- มาลี สิ้นเสื่อ. 2544. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2535. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2539. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส.
- ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. 2542. คู่มือครู การประเมินจากการปฏิบัติจริง โดยใช้แฟ้มสะสมงาน. ม.ป.ท.. เอกสารอัดสำเนา.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. 2542. แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. เอกสารอัดสำเนา.
- สมศักดิ์ เจริญวัย. 2535. รายงานการศึกษา บทบาทวิทยาลัยเกษตรกรรมในทศวรรษหน้า. ม.ป.ท.. : เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. หลากหลายวิธีสอนของครูต้นแบบ 2541 วิชา ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

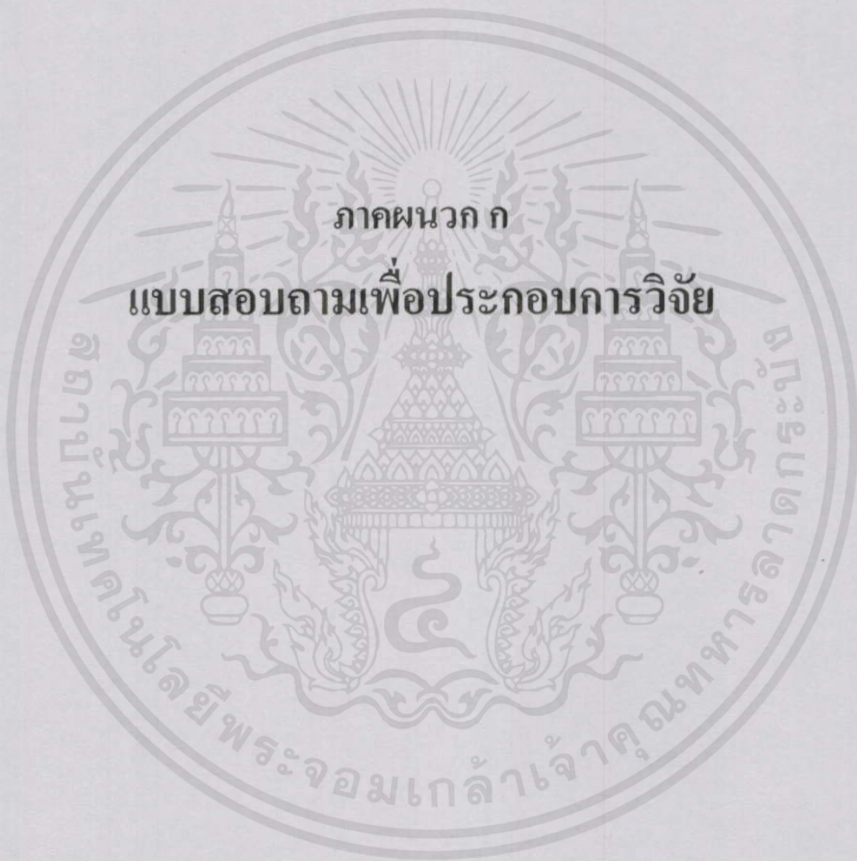
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ขอสงวนสิทธิ์ในสิ่งที่ปรากฏ และถืออย่างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. รายงานการวิจัย เพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ..... กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุรชาติพิชัย แสนเดช. 2542. “การใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติร่วมกับวิธีการสอนแบบสาธิต เพื่อ พัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนที่มีลักษณะต่างกัน ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนทรี ดิษฐลักษณ์. 2529. “การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนคณิตศาสตร์โดยวิธีสอนแบบปฏิบัติการ.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. 2543. **Child Centred : Storyline Method : การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ทีพี พรินติ้ง.
- อรุณี สันติคุณากร. 2542. “การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุไรวรรณ อินทยารัตน์. 2541. “ผลของการสอนวิธีบทบาทสมมติ และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Canfield, Jack and Frank Siccon. 1995. **101 Ways to Develop Student Self-Esteem and Responsibility.** Boston : Allyn and Bacon.
- Jodoin, L.M. and Samson, J.M. 1982. **Kohlberg’s Theory Applied to the Moral and Sexual Development of Adults.** Journal of Moral Education.
- Pressor, C.A. and Quigley, T.H. 1949. **Vocational Education in a Democracy American Technical Society,** Chicago : Illinois.
- Roger, Carl R. and H. Jerome Freiberg. 1994 . **Freedom to Learn.** 3rd ed. New York : Macmillan College.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

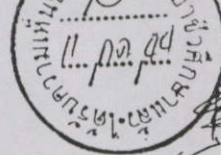
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
สภาพการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list)
ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปด้านศักยภาพมากที่สุด
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และข้อมูลนี้จะไม่ผลเสียต่อก่อน หรือหน่วยงานของท่าน แต่ประการใด

ขอขอบคุณ
ศันสนีย์ ไปบน
ผู้วิจัย

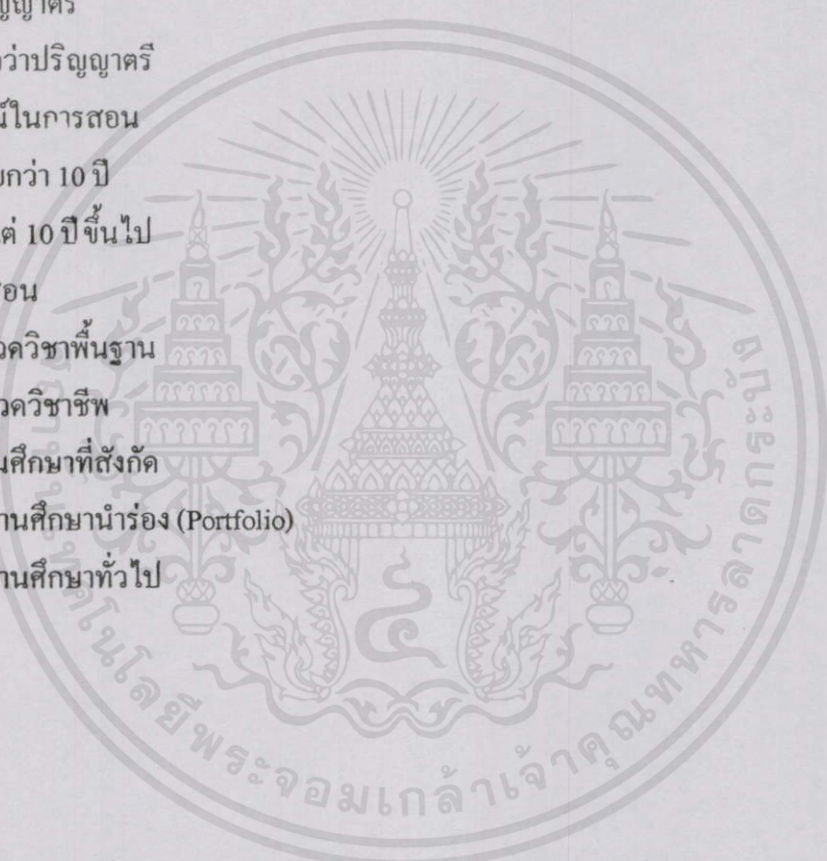
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของตนเองมากที่สุด

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการสอน
 น้อยกว่า 10 ปี
 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
4. หมววิชาที่สอน
 หมววิชาพื้นฐาน
 หมววิชาชีพ
5. ประเภทสถานศึกษาที่สังกัด
 สถานศึกษานำร่อง (Portfolio)
 สถานศึกษาทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบัน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทบาทผู้เรียน	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้เรียนมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถของตนเอง					
2. ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม					
3. ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
4. ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ					
5. ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานของตนเอง					
6. ผู้เรียนมีโอกาสวิจารณ์ผลงานของเพื่อน					
7. ผู้เรียนสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง					
8. ผู้เรียนและเพื่อน ๆ ร่วมกันสรุปผลงานของกลุ่ม					
9. ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมินตนเอง					
10. ผู้เรียนมีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงาน					
11. ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากวิทยากรท้องถิ่น					
12. ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย					
13. ผู้เรียนมีโอกาสปรับปรุงตนเอง					
14. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน					
15. ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนของตนเอง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

80
 11 ก.ค. 44
 11 ก.ค. 44

บทบาทครูผู้สอน	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้สอนกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน					
2. ผู้สอนกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย					
3. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้าง หรือเลือกใช้สื่อ					
5. ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผล					
6. ผู้สอนได้สำรวจความรู้พื้นฐานของผู้เรียน					
7. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม					
8. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ ปรับปรุงตนเอง					
9. ผู้สอนส่งเสริมและฝึกฝนกิจกรรมรยาท คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
10. ผู้สอนได้ใช้สื่อการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน					
11. ผู้สอนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
12. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ หรือวิทยากรท้องถิ่น					
13. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง					
14. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
15. ผู้สอนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกร ใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการ โทร. 0-2554-2000

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....

ด้านครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานับ ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ 159 /2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนางสาวคันสนีย์ ไปบน

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวคันสนีย์ ไปบน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรีชาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.ประพนธ์	อุทวิเทศ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	พิมสาร	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.ปรีชาพร	วงศ์อนุตร โรจน์	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	กรรมการ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	กรรมการ
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2544

(รองศาสตราจารย์วิวรรณ ชินะตระกูล)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ ใช้งานด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2544

นางสาวคันสนีย์ ไปบน รหัสประจำตัว 42064131 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (LEARNING AND TEACHING EMPHASIZED ON STUDENT CENTERED IN COLLEGES OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY)" โดยมี รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ และ ดร.ประพนธ์ จันทวิทาศ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัดชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ขอยกเลิกอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ตามประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2544 ได้ประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติของ นางสาวคันสนีย์ ไปบน โดยมี รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ และ ดร.ประพนธ์ จุนทวิเทศ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม นั้น

บัดนี้ บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมขอยกเลิกอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม 1 ท่าน คือ ดร.ประพนธ์ จุนทวิเทศ

ประกาศ ณ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2545

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504 / 2215

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๒๕

พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวคันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารเพื่อสังคม จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่าน จะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวคันสนีย์ ไปบน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2215

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ประพนธ์ จันทวิเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสันสนีย์ ไปปน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารเอาชีงศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่าน จะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวสันสนีย์ ไปปน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2215

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวศันสนีย์ สิริโรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารवेशิศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” คณะกรรมาธิการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมา พร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่าน จะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวศันสนีย์ ไปบน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างข้มมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2215

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ เจริญวัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสันสนีย์ ไพบอน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบ
สอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่าน
จะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวสันสนีย์ ไพบอน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาทานาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2215

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมบูรณ์ ใจกว้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่าน จะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นางสาวศันสนีย์ ไปบน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า ๒๒๒๖-๒๒๒๗

โทร. ๓๒๗-๑๑๙๙ , ๗๓๗-๓๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร ๓๒๖๙๐๔๐

ที่ ทม 1504/2503

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

12 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี

ด้วย นางสาวคันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา

ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271119, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

รับบริการ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

101
 สำนักงานเลขาธิการกรม
 กรมอาชีวศึกษา
 ผส. เลขที่ 3855/45
 วันที่ 3 ก.ค. 2544

ที่ ทม 1504 / 2791

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 มิถุนายน 2544

กองวิชาช่างอุตสาหกรรม
 เลขที่ 6729
 วันที่ 3 ก.ค. 44
 เวลา 15.00
 กรมอาชีวศึกษา

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการเรียนการสอน (นายณรงค์ ทิมสาร)
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงเป็นต้นแบบเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 รongkornbodi@vsn.ac.th
 ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 คอ 3692

โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

โดย นางสาวศันสนีย์ ไปบน

1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
5. ศูนย์ฝึกอบบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ที่

วันที่ 10 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ที่	6425
วันที่	10 กรกฎาคม
ตรา	

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผ่าน สน.

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปบน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ นักศึกษาได้ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 5 แห่ง ดังรายชื่อที่แนบ โดยการออกแบบสอบถาม

กองวิทยาลัยเกษตรกรรมพิจารณาแล้วเห็นควรให้ นางสาวศันสนีย์ ไปบน ส่งแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

1. อนุญาตให้ นางสาวศันสนีย์ ไปบน ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 5 แห่ง ได้

2. ลงนาม

2.1 ในหนังสือแจ้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จำนวน 1 ฉบับ

2.2 ตราประทับแบบสอบถามตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด ดังแนบ

(นายบุญชุม เปี้ยแดง)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเกษตรกรรม

/ ๐๗๒๓

๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔

(นางสิริรักษ์ รัชชสถานดี)

ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

10 กรกฎาคม 2544

ที่ ศธ 0906/ 3517

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๑๒ กรกฎาคม 2544

เรื่อง ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน คณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

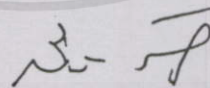
อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์ ที่ ทม 1504/2791 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวศันสนีย์ ไปบน นิสิตปริญญาโท คณะคณาจารย์คณาจารย์คณาจารย์ สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 5 แห่ง ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโดยการตอบแบบสอบถาม

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสาวศันสนีย์ ไปบน ส่งแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 5 แห่ง ได้ โดยแบบสอบถามจะมีตราประทับเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาส่งผลงานการทำวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริรักษ์ รัชชานันติ)

ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

โทรศัพท์ 2823068, 2827060

โทรสาร 2822550

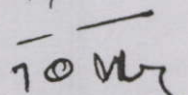
นุชนาฏ ร้าง

นิตยา พิมพ์

ตรวจ

๑ ก.ค. ๒๕๔๔

กรมอาชีวศึกษา
หนังสือส่งออก
12 ก.ค. 2544
วันที่.....

ที่ ทม 1504 / 2791

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๙ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. เล่าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปปน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่ปฏิบัติราชการแทนคณบดีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 2791

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปปน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม ๒๕๔๔ ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรการใช้งานเพื่อปฏิบัติราชการแทนคณบดีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504/ 2791

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. เล่าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเล่าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสันสนีย์ ไปบน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเล่าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อปฏิบัติราชการแทนคณบดีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 2791

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ใบบน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม ๒๕๔๔ ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อปฏิบัติราชการแทนคณบดีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 2791

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

23 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตรบางพูน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวศันสนีย์ ไปปน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้การแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาต ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่ปฏิบัติราชการแทนคณบดีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางสาวศันสนีย์ ไปบน
วัน เดือน ปีเกิด	28 กันยายน พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด	อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักอาจารย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ต.หนองหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
ตำแหน่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 4 ประจำคณะวิชาพื้นฐาน รับผิดชอบงาน หลักสูตรการสอนและการประเมินผล
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้